

KUOPIO

SEURANTARAPORTTI TAMMI-MAALISKU 2020

Kuopion kaupunki, Talous- ja omistajaohjaus

23.4.2020

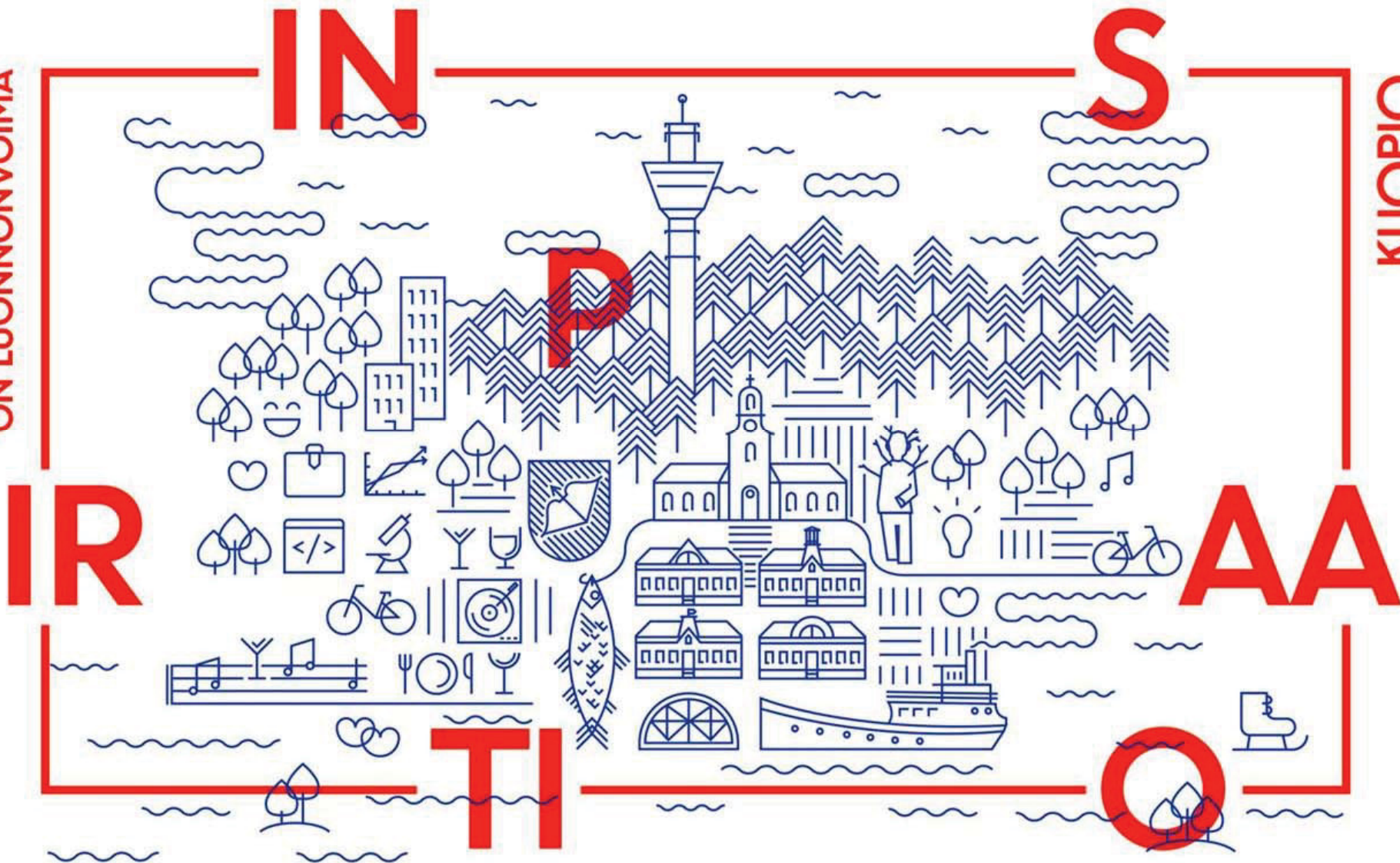
Seurantajulkaisut SE 2020:2

ISSN 0785-0344

Sisällysluettelo

Kuukausiseuranta ja toteumaennuste	3
Ennuste vuodelle 2020	5
Palvelualueet	6
Tilinpäätösennuste	7
Palvelualueiden seurantatekstit.....	8
Lainakannan kehitys.....	10
Väestömuutos tammi-helmikuu 2020	11
Asuntorakentaminen tammi-maaliskuu 2020	12
Työttömyys helmikuu 2020.....	13
Käyttötalouden seuranta.....	14
Elinvoima- ja konsernipalvelu	14
Kaupunkiympäristön palvelualue.....	15
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue.....	16
Kasvun ja oppimisen palvelualue	17
Perusturvan palvelualue	18
Terveystalouden palvelualue.....	18
Isäntäkuntapalvelut	20
Tarkastustoimi	21
Tilakeskus.....	21
Pohjois-Savon pelastustoimi	22
Kuntatekniikkaliikelaitos (Mestar)	22
Keskeisten tytäryhteisöjen johdon katsaukset 31.3.2020.....	23

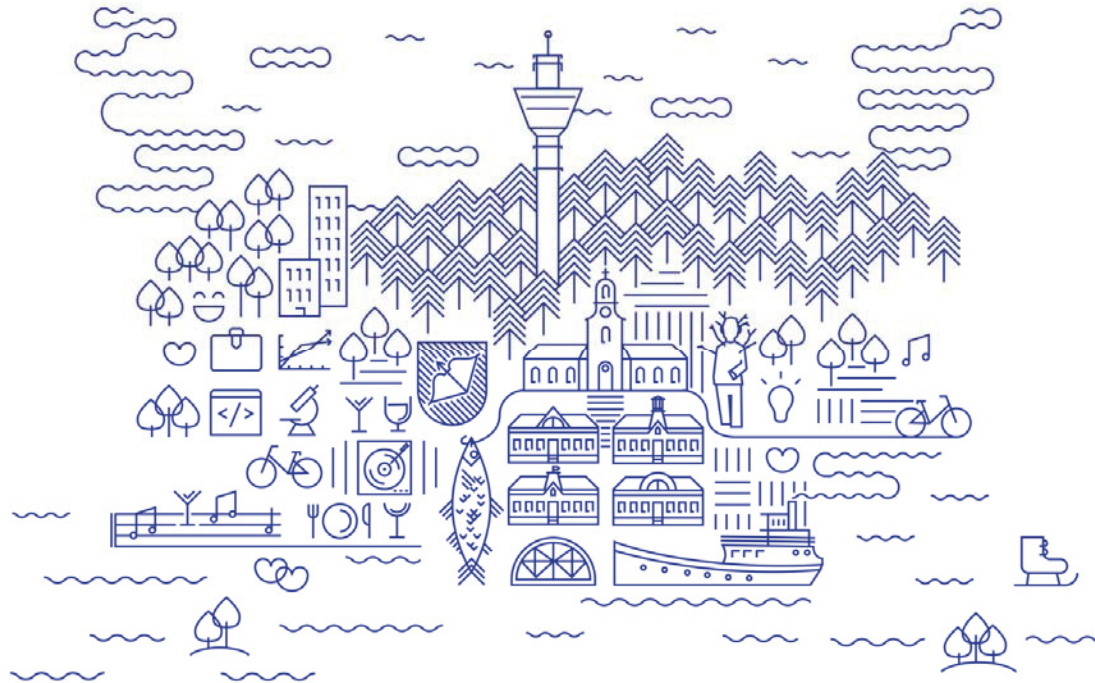
TÄÄLLÄ INSPIRAATIO
ON LUONNONVOIMA

KUOPIO

Kuukausiseuranta ja toteumaennuste MAALISKUU 2020

Kaupunginhallitus 27.4.2020

Ennuste vuodelle 2020

Koronaviruspandemian arvioidaan vievän kaupungin talouden yli 46 M€ alijäämäiseksi. Suurin muutos on tämän hetkisten tietojen valossa on tapahtumassa verotuloissa. Verotulot voivat päätyä jopa vuoden 2019 kertymää alemmalle tasolle, kunnallisveroprosentin korotuksesta huolimatta.

Valtionosuudet kasvavat noin 11 M€, koska valtionosuuksissa kompensoidaan yritysten veronmaksun lykkäyksistä aiheutuvia tulonmenetyksiä kunnille. Kun verot vuonna 2021 maksetaan, vähennetään tämä vastaavasti valtionosuusrahoituksesta.

Käyttötaloudessa ovat konkretisoituneet mm. joukkoliikenteen, teatterin, orkesterin ja liikuntapaikkojen lipputulojen ja pääsymaksujen menetykset. Koska toiminnan rajoitusten arvioidaan kestävänsä koko kevään, tulovirta pudonnee n. 6,7 M€. Pandemian vaikutukset oman terveydenhoidon menoihin ja sairaanhoitopiirin kuntalaskutukseen voivat olla 30 M€:n luokkaa. Tätä toteutumisriskiä ei ole vielä sisällytetty euromääräiseen ennusteeseen. Lisämenoja on arvioitu syntyvän mm. hoiva- ja hoitotilojen siivouksesta ja suojarusteista. Kokonaisuutena toimintakatteen arvioidaan jäävän talousarviotavoitteesta lähes 13 M€.

Kaupungin lainamäärän kasvu riippuu tulo-rahoituksen kertymästä, johon vaikuttavat sekä pandemian vaikutuksen voima käyttötalouteen että verotulojen pudotuksen rajuus. Suurella todennäköisyydellä tarvitaan lisälainanottoa ja lainamäärän kasvu tulee olemaan talousarvioon merkittävä suurempi.

Väestökehityksen toteutuessa vuoden 2019 kasvuvauhdilla, asukkaita Kuopiossa vuoden 2020 lopussa olisi 119 900.

Työttömyysluvussa pandemian vaikutus tulee näkyviin maaliskuussa. Työllisyystilanne on muuttunut lyhyessä ajassa ja lomautettujen tai irtisanottujen määrä kasvaa dramaattisesti. Asiakaspaine tulee kasvamaan työllisyyspalveluissa, mikä haastaa resurssien riittävyyden. Riski työmarkkinatukimaksujen merkittäväälle kasvulle on suuri.

Henkilötyövuosien kehitykseen vaikuttavat vastakkaiset tekijät. Pandemian välitön vaikutus saattaa kasvattaa henkilöstötarvetta huomattavasti, samoin normaalitoimintaan palaaminen, kun jonoja puretaan. Toisaalta kyetään tekemään henkilöstösiirtoja toisilta palvelualueilta pandemian hoitoon. Henkilöstömenosäästöjen toimenpiteitä toteutetaan poikkeusoloista huolimatta.

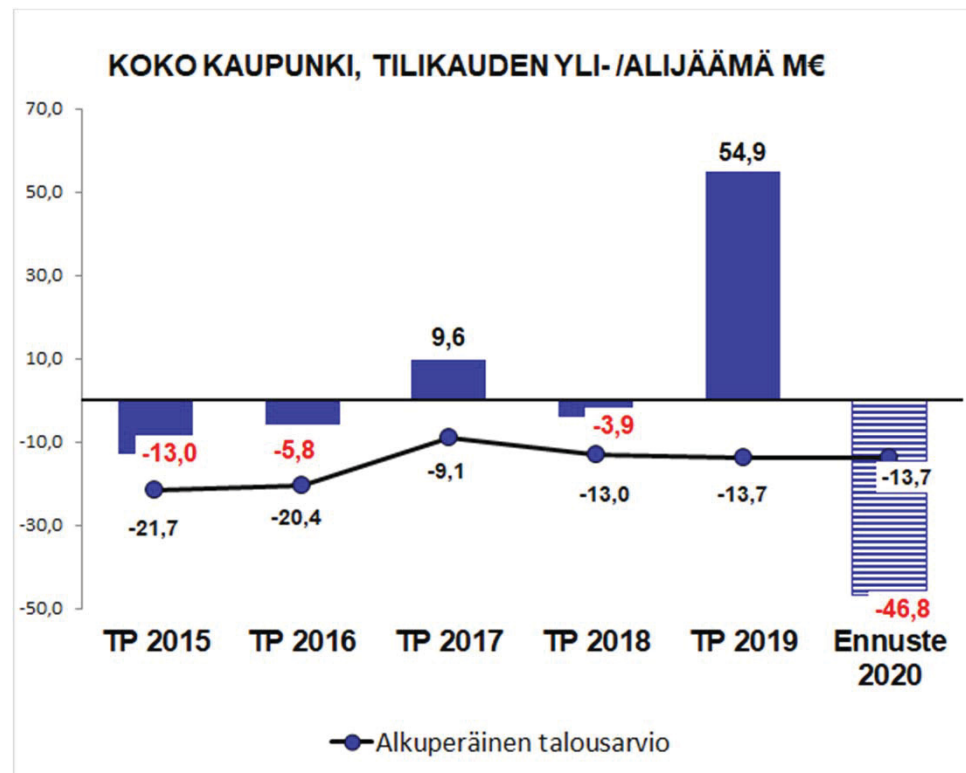
Palvelualueet 2020

	TOTEUMA	TOTEUMA	Muutos	TA+TAMU	TPE	EROTUS
	31.3.2019	31.3.2020	%			Ennuste/ TA+TAMU
	M€	M€		2020	03-2020	(+) paremmin (-) huonommin
				M€	M€	
Elinvoima ja konsernipalvelu	-5,2	-5,5	5,7 %	-25,9	-25,7	0,2
Kaupunkiympäristön palvelualue	-1,7	2,7	161,7 %	-4,3	-6,7	-2,4
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	-9,2	-9,2	0,1 %	-41,0	-41,5	-0,6
Kasvun ja oppimisen palvelualue	-45,8	-47,5	3,8 %	-207,0	-207,5	-0,4
Perusturvan palvelualue	-34,4	-38,1	10,7 %	-164,8	-167,3	-2,5
Terveydenhuollon palvelualue	-64,7	-67,1	3,6 %	-262,4	-269,0	-6,6
- josta erikoissairaanhoido	-45,9	-47,2	3,0 %	-178,4	-183,1	-4,7
- josta terveydenhuolto oma toiminta	-18,9	-19,9	5,2 %	-84,0	-85,9	-1,9
Vaalit	0,0	0,0	-72,0 %	0,0	0,0	0,0
Tarkastustoimi	-0,1	-0,1	-3,0 %	-0,3	-0,3	0,0
Yleishallinto	-5,7	-6,3	10,6 %	-21,7	-21,6	0,1
TOIMINTAKATE YDINKAUPUNKI	-166,7	-171,1	2,6 %	-727,4	-739,7	-12,3
Tilakeskus	7,0	9,1	30,5 %	33,1	32,7	-0,3
Muut taseyksiköt ja liikelaitos yhteensä	2,1	2,9	34,9 %	3,5	3,5	0,0
TOIMINTAKATE KOKO KAUPUNKI	-157,6	-159,1	0,9 %	-690,8	-703,5	-12,6

Toimintakatteen kasvuvauhti tammi-maaliskuussa koko kaupungin tasolla on 0,9 % verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tilinpäätösennuste 2020

TULOSLASKELMA, koko kaupunki, M€			
	TA+TAMU 2020	Ennuste 2020	Erotus / Ennuste/ TA+TAMU (+) paremmin (-) huonommin
Toimintatuotot	304,6	297,8	-6,7
Toimintakulut	-995,4	-1001,3	-5,9
Toimintakate	-690,8	-703,5	-12,6
Verotulot	488,8	458,0	-30,8
Valtionosuudet	215,6	226,4	10,8
Rahoitustuotot ja -kulut	12,8	12,3	-0,5
Vuosikate	26,3	-6,8	-33,1
Poistot ja arvonalentumiset	-47,2	-47,2	0,0
Satunnaiset erät	7,0	7,0	0,0
Tilikauden tulos	-13,9	-47,0	-33,1
Tilinpäätöserät	0,2	0,2	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-13,7	-46,8	-33,1

Palvelualueet

YLEISHALLINTO +0,1 M€

- Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena.

ELINVOIMA- JA KONSERNIPALVELU +0,2 M€

- Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena. Työmarkkinatukimenot kääntyivät kasvuun maaliskuussa koronaepidemian vuoksi. Mahdollista ylitystä voidaan kattaa työllisyyspalvelun ostopalvelujen säästöillä, jotka eivät poikkeusolojen vuoksi toteudu suunnitellusti.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ -2,4 M€

- Poikkeustilanteen vuoksi joukkoliikenteen tulos toteutuu 2 M€ huonompana kuin talousarviossa oli suunniteltu. Tulot pienenevät myös pysäköintivirhemaksujen ja maksutuottojen sekä mahdollisesti metsänmyyntitulojen osalta.

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN -0,6 M€

- Koronavirustilanteen vuoksi ennustetaan tulojen menetykseksi 1,7 M€ ja menojen alittumiseksi 1,25 M€, eli toimintakatteen ylitysennuste on 0,45 M€. Tämän lisäksi muut ylitysennusteet ovat n. 0,15 M€ (mm. kansalaistoiminnan palvelujen henkilöstömenosäästö ei toteudu).

Palvelualueet, taseyksiköt ja liikelaitos

KASVU JA OPPIMINEN –0,4 M€

- Ateriapalvelujen ja koulukuljetusten osalta mahdollista menojen alittumista budjetoidusta saadaan tietoja vasta alkusyksystä, myös perusterveydenhuoltoon siirtyvän ja lomautettavan henkilöstön osalta tarkennetaan tietoja seuraavissa ennusteissa.
- 1.8.2020 alkaen poistetaan rajaukset subjektiivisen päivähoito-oikeuden saannista sekä pienennetään ryhmäkokoja yli 3-vuotiaiden osalta, minkä kustannusvaikutukset muodostavat riskin talousarvion toteutumiselle.

PERUSTURVA -2,5 M€

- Toimintamenojen arvioidaan ylittyvän hoivapalvelujen henkilöstömenoissa 2 M€ sekä siivous- ja suojarustekustannuksissa.
- Koronaepidemian jatkuminen tulee aiheuttamaan merkittäviä lisäyksiä kaikkien perusturvan toimintojen henkilöstö- sekä siivous- ja suojarustekustannuksiin, mutta näitä menoja ei ole vielä voitu arvioida ennusteeseen.

TERVEYDENHUOLTO –6,6 M€

- Asiakasmaksutuottojen putoaminen on arvioitu heinäkuun loppuun asti ja se on suuruudeltaan miljoona euroa. Infektion torjunta ja pandemiaosaston perustaminen lisäävät kustannuksia laitoshuollossa, henkilöstössä ja tarvikkeissa.
- Koronavirusepidemia on maaliskuusta 2020 lähtien käytännössä lopettanut ei-kiireellisen muun kuin koronavirusepidemiaan liittyvän erikoissairaanhoidon. Tämä aiheuttaa huomattavan patouman erikoissairaanhoidon palvelujen tarpeelle ja tulee viivästyttämään hoitoon pääsyä.
- Talousarvioylitysrisi voi olla suuruusluokaltaan 30 M€, jos pandemiavaikutukset konkretisoituvat täydellä voimalla. Tätä ei ole sisällytetty ennusteen euromääriin.

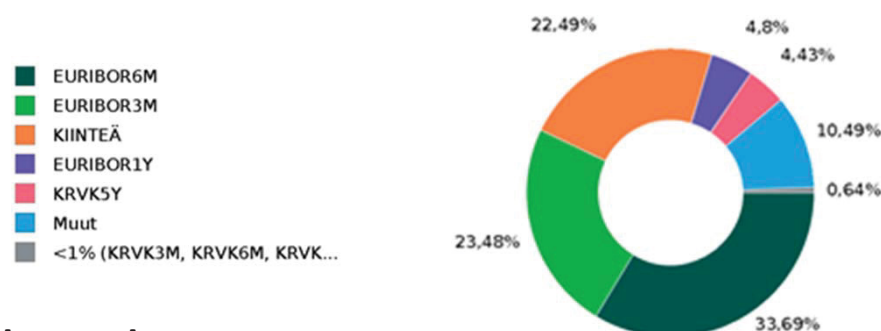
TASEYKSIKÖT JA LIIKELAITOS (TILAKESKUS, PELASTUSLAITOS JA MESTAR) -0,3 M€

- Tilakeskuksen vuokratuottojen arvioidaan toteutuvan 0,3 M€ talousarviota pienempinä koronaepidemian vuoksi.

Lainakannan kehitys

Kuopion kaupungin lainakanta	Ennuste 31.12.2020	31.12.2019
Lainakanta, M €	474	396,3
Lainakanta €/as	3.968	3.322
Lainakannan kasvu 2019->2020, %	20 %	
Lainakannan suojausaste	80 %	78 %
Keskikorko (viimeiset 12 kuukautta)	0,76 %	0,79%

Viitekorkojakauma (prosenttiosuus avoinna olevasta saldosta pl. johdannaiset)

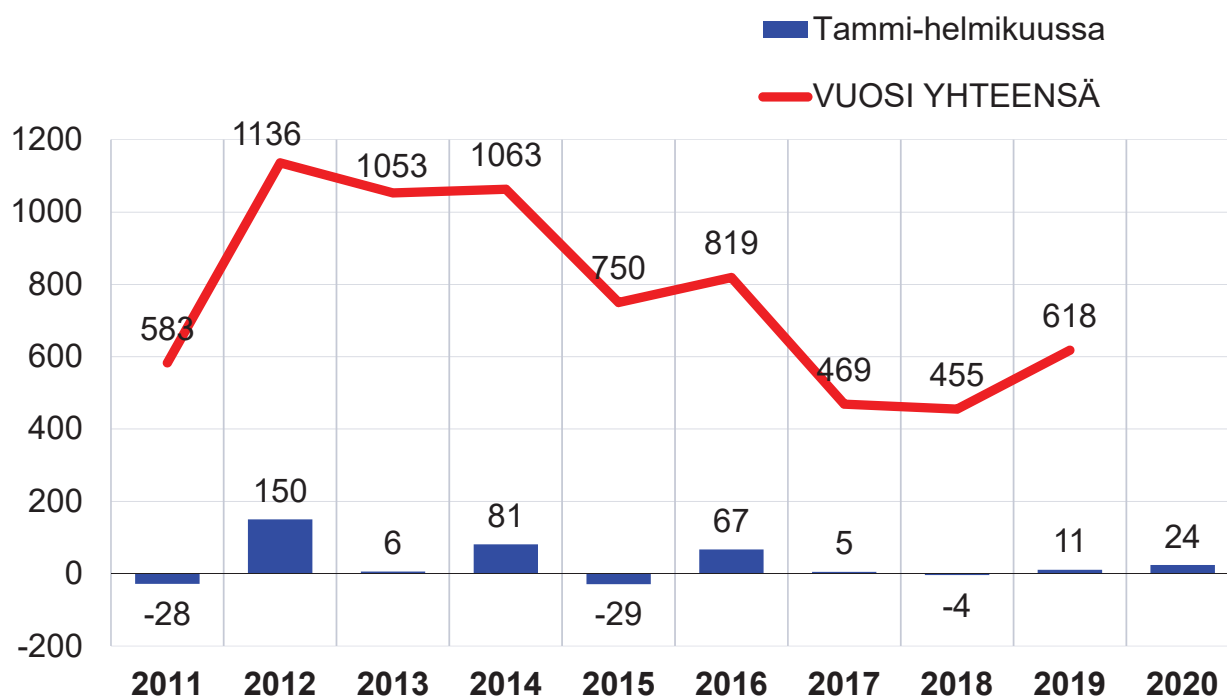
Pääoman lyhennykset ja jakson aikana maksetut korot

	1.1.2020-31.12.2020	1.1.2019-31.12.2019
Vuoden aikana maksettavat korot, M €	3,6	3,2
Vuoden aikana maksettavat lyhennykset, M €	57	51,7

Väestönmuutos tammi-helmikuu 2020

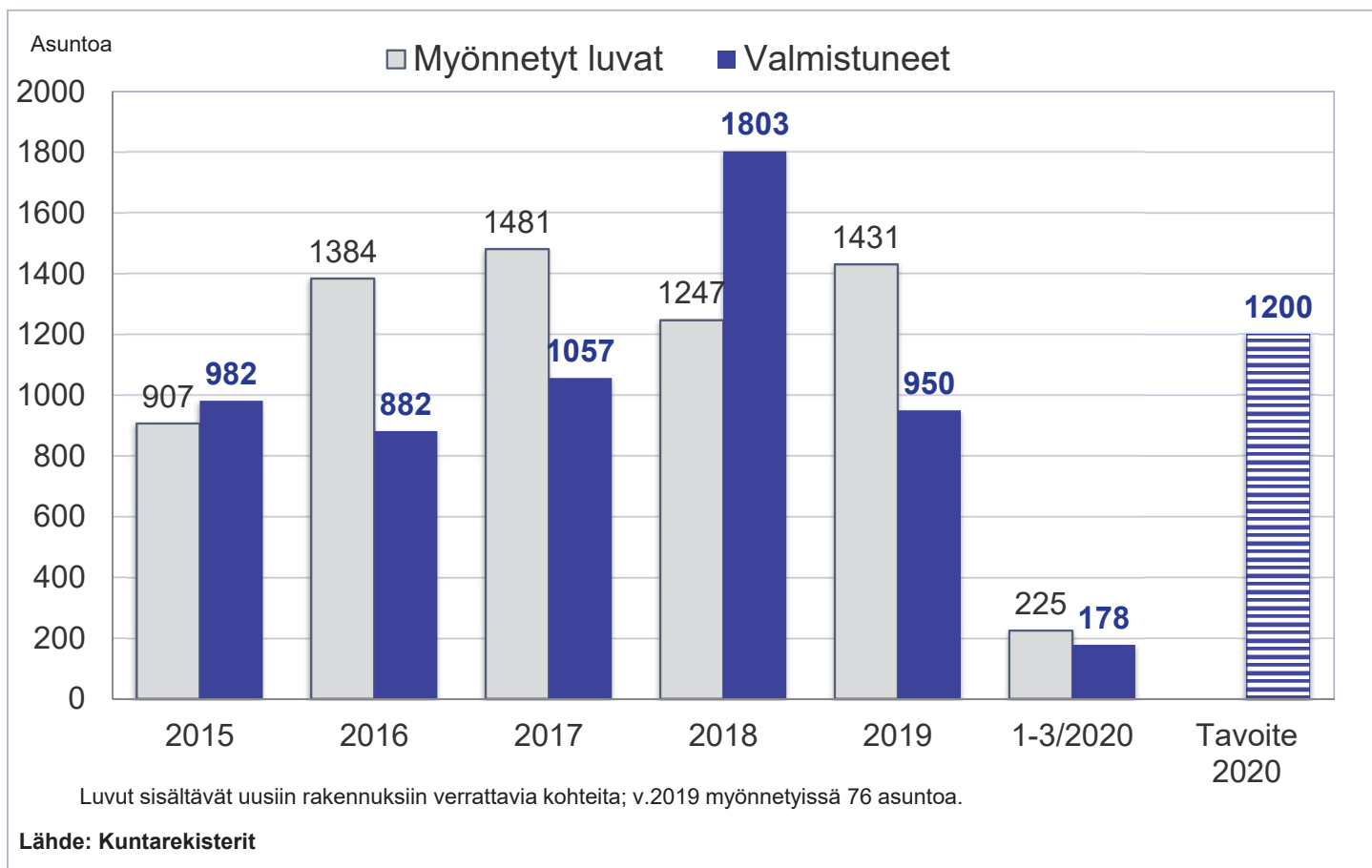
Kuopion väestönmuutokset 2011-2020

Lähde: Tilastokeskuksen ennakkotiedot

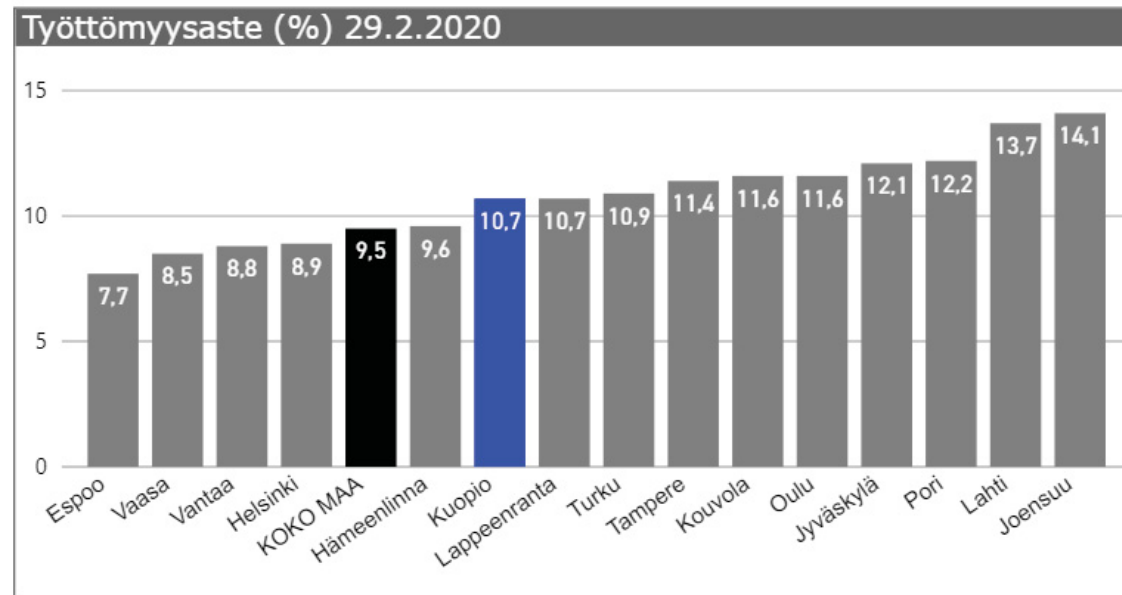
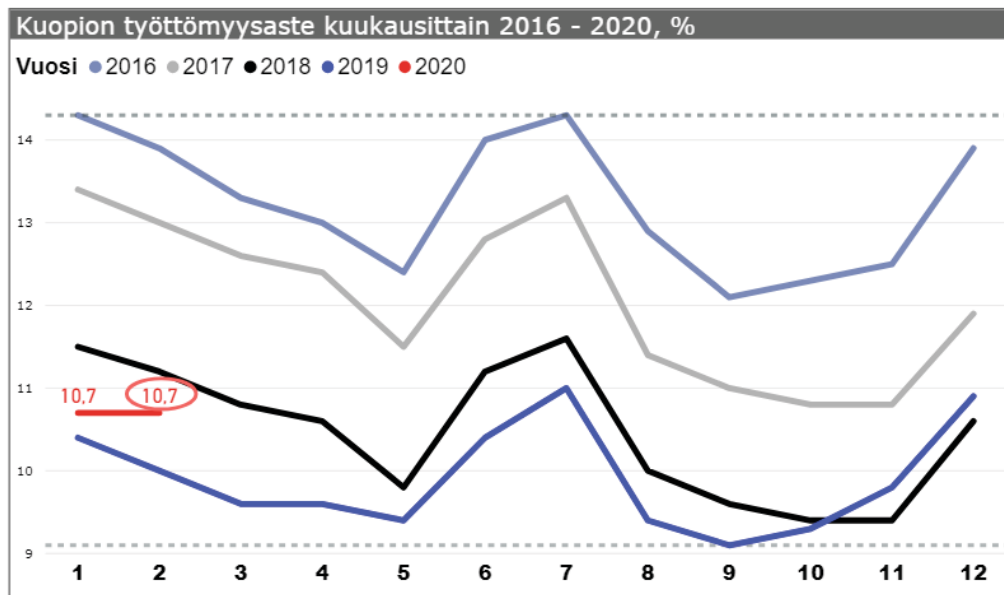
Kuopion väkiluku
31.12.2019
119 282
29.2.2020
119 306

Asuntorakentaminen tammi-maaliskuu 2020

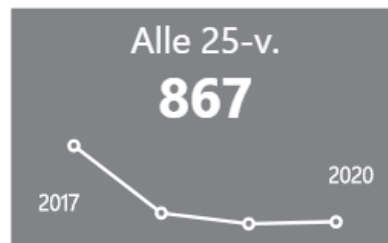

Poikkeustilanteesta huolimatta asuntotuotanto jatkuu kuluvana vuonna hyvällä tasolla ja uusia asuntoja arvioidaan valmistuvan noin 1100 kpl. Näkymät ovat kuitenkin epävarmat ja voivat johtaa hankkeiden siirtymiseen heikentyneen kysynnän vuoksi.

Työttömyys helmikuu 2020

Työttömien määrä helmikuussa 2017 - 2020

Kuopion työttömyysaste on käännytyn kasvuun loppuvuodesta 2019 alkaen. Myös lomautettujen määrä kasvoi. Lomautettujen lukumäärä helmikuun lopussa oli 513, viime vuonna 410. Koronaepidemian vaikutus ei vielä varsinaisesti näy helmikuun tilanteessa.

Elinvoima- ja konsernipalvelut

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhosen katsaus ajalla 1.1. – 31.3.2020

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Koronaepidemiasta aiheutuva poikkeustila vaikuttaa merkittävästi kaupungin toimintaan ja talouteen. Helmikuussa aloitettua vuoden 2021 talousarvion ja investointiohjelman valmistelua on jatkettava muuttuneessa toimintaympäristössä huomattavasti heikommin näkymin.

Yrityspalvelun työmäärä on lisääntynyt merkittävästi. Yksinyrittäjäavustusten käsittely ja jakaminen aiheuttavat runsaasti työtä koko loppuvuoden ajan. Työ- ja elinkeinoministeriö korvaa kunnille kustannukset, jotka aiheutuvat yksinyrittäjien tukemisesta koronaepidemian aiheuttaman taloudellisen tilanteen heikentymisestä. 4,2 milj. euron avustushakemus on toimitettu ministeriöön huhtikuussa.

Työllisyyspalvelussa epidemia aiheuttaa merkittäviä muutoksia palvelujen tuottamiseen. Oma asiakastyö on siirretty etäpalveluksi, jossa hyödynnetään sähköisiä ja puhelinpalveluja. Ostopalvelut supistuvat huomattavasti etäpalveluiksi siirroista huolimatta. Lisäksi omien ja kumppanuushankkeiden toiminta joudutaan suunnittelemaan ainakin osittain uudelleen toimintaympäristön muutokset huomioiden.

Tapahtumajärjestäjien kanssa on käyty neuvotteluja aiemmin myönnettyjen tapahtumatukien siirtämisestä myöhemmin järjestettäviin tapahtumiin sekä osittaisista tapahtumien ja tukien perumisista. Kesätapahtumiin keskittynyt Kohtaamisia-lehden toukokuun julkaisu ei ilmesty. Kriisiviestinnän merkittävä lisääntyminen ja Jhokeskuksen toiminnan tukeminen on lisännyt viestintähenkilöstön työmäärää.

Työnantajapalvelussa henkilöstösopeutukset ja koronaepidemia ovat lisänneet henkilökunnan työmäärää erityisen paljon sekä valmistelun että toimeenpanon näkökulmasta.

Talous- ja omistajaohjausyksikössä omistajaohjaus ja koronaepidemian taloudellisten vaikutusten arviointi ovat lisänneet työmäärää.

Yleishallinnollisten tehtävien hoitaminen etäyhteyksin ja mm. toimielinten sähköiseen kokoukseen liittyvät järjestelytehtävät ovat lisänneet hallinnon henkilöstön työmäärää. Vallitsevan poikkeustilanteen johdosta on ollut myös aiempaa enemmän tarvetta erilaisille lainopillisille ohjeille ja neuvonnalle.

Elinvoima- ja konsernipalvelun toimintakatteen toteutumaennusteen arvioidaan olevan lähes talousarvion mukainen, 0,2 milj. euroa talousarviota parempi. Toteutumaennuste täsmentyy vuoden aikana, koska koronaepidemian taloudellisia vaikutuksia ei voida arvioida tässä vaiheessa.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Työllisyystilanne on muuttunut lyhyessä ajassa ja lomautettujen tai irtisanottujen määrä kasvaa dramaattisesti. Myös työllistymistä edistävät palvelut ovat supistuneet poikkeustilanteesta johtuen. Asiakaspaine tulee kasvamaan työllisyyspalvelussa, mikä haastaa resurssien riittävyyden. Riski työmarkkinatukimaksujen merkittävä kasvulle on suuri. Mahdolliset ylityspaineet pyritään ensisijaisesti kattamaan työllisyyspalvelun käyttösuunnitelman sisältä, sillä ostopalvelut eivät toteudu poikkeusjärjestelyjen vuoksi suunnitellusti.

Muutamat erityisesti osallisuutta vaativat tehtävät viivästyvät poikkeustilanteen jälkeiseen aikaan (esim. maaseudun kehittämistarpeiden kartoitus, strategian välitarkistus). Kehittämishankkeita suunnataan palvelemaan akuuttia palvelutarvetta (etätyö, digituki) siltä osin kuin se on mahdollista.

Lomituspalvelussa suuri riski on yhtäaikainen maatalousyrittäjien, hallintohenkilöiden ja lomituspalvelutyöntekijöiden sairastuminen. Monella maatalousyrityksellä ei ole omaa varajärjestelmää karjanhoitotöiden tekemiseen yrittäjän sairastuttua ja ammattitaitoisista lomituspalvelutyöntekijöistä on pulaa myös normaalitilanteessa, joten lakisääteisten palvelujen toteutus on haasteellista, mikäli yhtäaikaisen sairastumisen tilanne tulee.

Elinvoima- ja konsernipalvelun yksiköt ovat asiantuntijayksiköitä. Henkilökunnan yhtäaikainen sairastuminen aiheuttaisi toimintaan merkittävää heikennystä ja sillä olisi vaikutuksia koko kaupunkiorganisaation toimintaan. Korvaavan henkilökunnan saanti asiantuntijatyöhön on vaikeaa. Pitkittyessään liika työmäärä heikentää työhyvinvointia.

Kaupunkiympäristön palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllösen katsaus ajalta 1.1. – 31.3.2020

Olelliset poikkeamat talousarvioon

Koronavirustilanteen vuoksi joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat rajusti laskeneet, maaseutuliikenteessä noin 92 % ja paikallisliikenteessä yli 70 %. Tämä vaikuttaa olennaisesti lipputulojen kertymiseen. Lipputulot vähenevät arviolta noin 0,5 milj.€/kk. Menojen sopeuttamiseksi Kuopion seudun joukkoliikennelautakunta on tehnyt päätöksen kesäaikatauluihin siirtymisestä jo 6.4.2020 alkaen. Tällä voidaan vielä työmatkaliikenne turvata ja saada säästöjä liikennöintikustannuksiin. Mikäli tilanne pitkittyy, tulee joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten talousarvio tulojen osalta alittumaan merkittävästi.

Katuvaltausten ja katualueella olevien mainosten osalta sekä yritysten osalta hulevesimaksuista on tullut maksuhojennuspyyntöjä. Kevään aikana odotetaan näiden hojennuspyyntöjen lisääntyvän. Myös vuokratulojen odotetaan pienevän mm. tapahtumien peruuntumisen ja siirtymisen vuoksi. Eräät urakoitsijat ovat ilmoittaneet, että koronaviruksen aiheuttamat häiriöt mm. materiaalityöimistöjen viiveet, voivat vaikuttaa urakatöiden myöhästymiseen.

Maankäyttösopimuskorvausten osalta vuosi on käynnistynyt hyvin, koska useiden vuosien neuvotteluja vaatineita sopimuksia on saatu päätökseen. Koronavirusepidemian aiheuttamasta epävakasta markkinatilanteesta johtuen myyntivoittojen toteutumiseen sisältyy suurin riski. Yritysten ennakoitaan vähintäänkin viivästyttävän suunniteltuja investointeja, mikä vaikuttaa luonnollisesti tonttien ostohalukkuuteen. Talouden hiipuminen vaikuttaa myös maanvuokrakertymään, mutta vaikutusten ennustaminen on tässä vaiheessa ennenaikaista. Koska ensimmäinen vuosineljännes on vasta takana, talousarvion ennakoitaan toistaiseksi toteutuvan suunnitelman mukaisesti.

Koronavirustilanteen vuoksi säännöllisen valvonnan tarkastuksia on jouduttu siirtämään myöhempään ajankohtaan, mikä aiheuttaa tulojen vähenemistä tai ainakin siirtymistä syksyyn. Lisäksi yritysten taloustilanteen huononeminen voi aiheuttaa maksuvaikeuksia yrityksille ja tästä johtuvaa tulojen vähenemistä.

Yleisen taloustilanteen huononeminen aiheuttaa rahoitusvaikeuksia rakennusliikkeille ja yksityishenkilöille. Rakentamisella on merkittävät yhteiskunnalliset vaikutukset talouteen ja työllisyyteen. Mikäli tilanne jatkuu yli puoli vuotta, on odotettavissa, että haettavien rakennuslupien määrä vähenee ja rakennusvalvonnan lupamaksutuotoilla ei saada katettua alueellisen rakennusvalvonnan menoja.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Palvelualueella työnteko sujuu hyvin etätöissä ja suunnitelmat etenevät aikataulujen mukaan. Riski henkilöstön sairastumiseen koronatilanteen vuoksi voi aiheuttaa aikatauluihin viivästymistä. Ostopalvelujen saatavuudessa saattaa tulla ongelmia ja urakoiden osalta häiriöt voivat aiheuttaa viivästyksiä.

Vaikeasta markkina- ja taloustilanteesta huolimatta asuntotuotanto jatkuu kuluvana vuonna hyvällä tasolla ja uusia asuntoja arvioidaan valmistuvan noin 1100 kpl. Heikentyneen asuntokysynnän vuoksi uhkana on hankkeiden siirtyminen mikä vaikuttaa vuoden 2021 asuntotuotantomäärän toteutumiseen. Poikkeustilanteesta huolimatta kehityshankkeita edistetään normaalisti sopimusneuvotteluilla.

Koronaepidemiasta johtuen epävarmuus puumarkkinoilla on entisestään lisääntynyt ja metsäteollisuus on maaliskuun jälkipuoliskolla alkanut rajoittaa puutavaran vastaanottoa. Toistaiseksi rajoituksista ei ole tullut isompia vaikutuksia, mutta epidemian pidempiaikaisia vaikutuksia kaupungin puunmyyntituloihin on tässä vaiheessa ennenaikaista ennustaa.

Valvontasuunnitelmien toteutuminen on epävarmaa. Säännöllisen valvonnan tarkastuksia on jouduttu siirtämään myöhempään ajankohtaan ja osa tarkastuksista jää tekemättä, mikäli koronavirustilanne jatkuu pitkään.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1. – 31.3.2020

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kuluvan vuoden talouden toteutumiseen vaikuttavat olennaisesti alkuvuodesta tehdyt henkilöstömenosäästöt (0,77 milj. euroa) sekä koronavirustilanne, jonka vuoksi tulojen ja menojen ennuste alittuu budjetoidusta.

Henkilöstömenosäästöjen toteuttaminen kansalaistoiminnan palveluissa on haastavinta, jossa todellisen säästön ja talousarviomuutoksen erotus on n. 160 000 €. Henkilöstömenosäästöt on laskettu liian suurella vuosipalkalla ottamatta huomioon irtisanottavan henkilöstön työaikaa ja todellista irtisanomisaikaa. Tältä osin tullaan esittämään talousarviomuutoksen korjaamista vastaamaan todellista säästöä ja erotus on esitetty ennusteessa toimintakulujen ylityksenä.

Koronavirustilanteen vuoksi Valtioneuvoston päätöksen perusteella Kuopion kaupungissa on suljettu seuraavat toiminnot ja yksiköt: kirjastopalvelut, museokeskus, liikuntapaikkapalvelut, kansalaistoiminnan palvelut, kansalaisopisto, kaupunginteatteri, musiikkikeskus.

Poikkeustilanteella on vaikutusta maksu-, vuokra ym. tulojen ennusteeseen ja menopuolella suurimmat vaikutukset ovat henkilöstömenoihin palkanmaksun keskeytyksen ja lomautusten osalta.

Koronavirustilanteen vuoksi vaikutukset talouteen palveluprosesseittain:

Kirjastopalvelut: tulojen menetys 94 000 euroa ja menojen ennuste alittuu 150 000 euroa

Museopalvelut: tulojen menetys 25 000 euroa

Liikuntapaikkapalvelut: tulojen menetys 560 000 euroa ja menojen ennuste alittuu 160 000 euroa

Kansalaistoiminnan palvelut: tulojen menetys 12 000 euroa ja menojen ennuste alittuu 139 500 euroa

Kansalaisopisto: tulojen menetys n. 158 500 euroa ja menojen ennuste alittuu n. 174 500 euroa

Teatteri: tulojen menetys 500 000 euroa ja menojen ennuste alittuu n. 277 000 euroa

Musiikkikeskus: tulojen menetys 350 000 euroa ja menojen ennuste alittuu n. 350 000 euroa

Koronavirustilanteen vuoksi koko palvelualueella ennustetaan tulojen menetykseksi 1,7 milj. euroa ja menojen alittumiseksi budjetoidusta n. 1,25 milj. euroa, vaikutus toimintakatteeseen 0,45 M€. Kun lisäksi huomioidaan toteutumatta jäävä kansalaistoiminnan palveluiden henkilöstömenosäästö sekä muut syksyn pienet tulomuutokset, toimintakatteen ylitys on 0,59 milj. euroa (101,4 %). Hanketoiminnan osalta ennustetaan tulojen ja menojen ylittyvän n. 400 000 euroa, mutta tällä ei ole vaikutusta toimintakatteeseen.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Koronavirusepidemian pitkittyminen tai rajoitusten tiukentuminen voi vaarantaa myös loppuvuoden osalta tulojen saannin. Ennusteet on tehty sillä oletuksella, että syyskausi päästään aloittamaan täysipainoisesti.

Poikkeustilanteen vuoksi asiakkaille tarjotaan erilaisia verkkopalveluita sekä e-aineistoja. Rakennushankkeiden (Kuopion museo, Kuntolaakson uimahalli, Lippumäen uimahalli ja sisäliikuntatila sekä Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskus) osalta suunnittelu- ja valmistelutyöt ovat toistaiseksi edenneet suunnitelmien mukaisesti.

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1. – 31.3.2020

Olenaiset poikkeamat talousarvioon

Kuluvan vuoden talouden toteutumiseen vaikuttavat olennaisesti alkuvuodesta tehdyt henkilöstömenosäästöt (1,83 milj. euroa) sekä koronavirustilanne, jonka vuoksi tulojen ja menojen ennuste alittuu budjetoidusta.

Koronavirustilanteesta johtuen on Valtioneuvosto suositellut, että lasta hoidetaan kotona, jos siihen on mahdollisuus, ja kuntia suositellaan hyvittämään varhaiskasvatuksen asiakasmaksu perheille lapsen poissaoloajalta. Keskimääräinen osallistumisprosentti päiväkotihoidossa on ollut n. 30 % ja perhepäivähoidossa n. 50 %. Varhaiskasvatuspalveluissa on tehty ajalle 18.3.-13.5.2020 päätös asiakasmaksujen alentamisesta. Tältä ajalta arvioidaan menetettävän asiakasmaksuja n. 480 000 euroa. Henkilöstöä on siirretty ja tullaan siirtämään perusterveydenhuoltoon hoito- ym. tehtäviin, siirtyvän henkilöstön osalta ei ole vielä tässä vaiheessa eurotietoja, varsinaisten lomautusten osuudeksi arvioidaan 240 000 euroa.

Valtioneuvoston asetuksen mukaan opetus ja ohjaus järjestetään poikkeuksellisin opetusjärjestelyin ainakin 13.5. saakka. Sen mukaan lähiopetusta tarjotaan kaikille 1-3. lk:n sekä erityisen tuen oppilaille, mutta edelleen suositellaan vahvasti osallistumaan opetukseen etäopetuksen kautta. Lähiopetukseen on osallistunut 8,8 – 9,4 % ko. luokkien oppilaista. Muut oppilaat ja lukion opiskelijat opiskelevat etäopetuksena. Opetus ja ohjaus järjestetään mahdollisimman laajalti vaihtoehtoisilla tavoilla, muun muassa etäopiskelua, erilaisia digitaalisia oppimisympäristöjä ja -ratkaisuja sekä tarvittaessa itsenäistä opiskelua hyödyntäen. Järjestelyt tulivat voimaan keskiviikkona 18.3.2020.

Opetushenkilöstö työskentelee normaalisti myös poikkeusaikana, mutta kaikille koulunkäynninohjaajille ei ole työtehtäviä etäopetuksen vuoksi ja heitä on jo siirretty ja tullaan siirtämään perusterveydenhuoltoon hoito- ym. tehtäviin ja osa lomautetaan. Siirtyvän ja lomautettavan henkilöstön osalta ei ole vielä tarkempia tietoja.

Koronavirustilanne vaikuttaa tulojen osalta myös iltapäivätoiminnan maksujen määrään sekä koulujen iltakäytön vuokratulojen toteutumiseen. Iltapäivätoiminnan maksujen osalta tulojen menetykseksi ennustetaan n. 85 000 euroa ja iltakäytön vuokratuottojen osalta n. 110 000 euroa, yhteensä 195 000 euroa.

Koko palvelualueen näkökulmasta koronatilanteesta johtuen ennustetaan tulojen alittuvan budjetoidusta 675 000 euroa ja menojen 240 000 euroa, toimintakate ylittyy n. 435 000 euroa (100,2 %). Ateriapalvelujen ja koulukuljetusten osalta mahdollista menojen alittumista budjetoidusta saadaan tietoja vasta alkusyksystä, myös perusterveydenhuoltoon siirtyvän ja lomautettavan henkilöstön osalta tarkennetaan tietoja seuraavissa ennusteissa. Hanketoiminnan osalta ennustetaan tässä vaiheessa n. 370 000 euroa tulojen ja menojen ylittymistä budjetoidusta, mutta tällä ei ole vaikutusta toimintakatteeseen. Myös hanketoiminnan osalta ennusteita tarkennetaan seuraavissa ennusteissa.

Henkilöstömenosäästöjen toteutuminen varsinkin varhaiskasvatuksessa (1,1 milj. euroa), jossa 1.8.2020 alkaen poistetaan rajaukset subjektiivisen päivähoito-oikeuden saannista sekä pienennetään ryhmäkokoja yli 3-vuotiaiden osalta, on erittäin haasteellista. Irtisanomiset kohdistuivat perhepäivähoitajiin alueilla, joissa perhepäivähoidon kysyntä on vähentynyt. Määräaikaisen henkilöstön vähentäminen (20 henkilöä) toteutumisen riskinä on, että sopeutus ei toteudu, mikäli lapsimäärä edellyttää määräaikaisen henkilön palkkaamista. Myös perusopetuksessa koulunkäynninohjaajien vähentäminen on haasteellista, koska vähentämistavoite tuplaantui. Vähentäminen huomioitiin jo talousarvion laadintavaiheessa ja uudelleen henkilöstömenosäästöissä liian suurella vuosipalkalla. Koulunkäynninohjaajat ovat osa-aikaisia ja heitä ei ole palkattu esim. kesäajalle. Tässä vaiheessa kuitenkin ennustetaan vielä, että henkilöstömenosäästöt toteutuvat.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Oppilaiden ja nuorten tuen tarve syksyllä 2020 voi edellyttää suunniteltua enemmän resurssointia (tukiopetus, erityisopetus, opinto-ohjaus, koulunkäynnin ohjaus ja nuorisopalveluiden tuki).

Opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen voi olla osalle oppilaista haasteellista.

Hallinnon osalta työnteko sujuu hyvin etätöissä ja suunnitelmat etenevät aikataulujen mukaan. Riski henkilöstön sairastumiseen koronatilanteen vuoksi voi aiheuttaa aikatauluihin viivästymistä.

Perusturvan palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1. – 31.3.2020

Palvelualueen toiminta on toteutunut käyttösuunnitelman mukaisesti koronapandemiasta johtuvaan 18.3.2020 alkaneeseen poikkeustilanteeseen saakka. Toiminta on tämän jälkeen kohdentunut koronaan varautumiseen sekä asiakkaiden palveluun ja hoitoon STM:n linjausten mukaisesti.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toimintatuottojen arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan talousarvion mukaisesti. Toimintamenojen arvioidaan ylittävän 2,5 milj. euroa. Ylitys muodostuu hoivapalvelujen henkilöstömenoista n. 2 milj. euroa sekä koronaan liittyvistä siivous- ja suojarustekustannuksista. Koronaepidemian tarkempia talousvaikutuksia henkilöstömenoihin ja muihin kustannuksiin ei vielä tässä vaiheessa voida arvioida.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Koronaviruksen pitkittyessä toimintamenoihin tulee merkittäviä lisäkustannuksia siivous- ja suojarustekustannuksista ja henkilöstömenoista kaikissa perusturvan palvelualueen tuottamissa palveluissa. Lisäksi kunnalla on velvollisuus toimittaa suojarusteet yksityisille palveluntuottajilleen.

Vanhuspalveluissa pitkittynyt koronatilanne voi lisätä erityisasumispalvelujen palvelutarvetta. Asumispalvelujen järjestäminen vaikeutuu ja voi näkyä paineena kriisipaikoilla ja sairaalapalveluissa.

Kunta on STM:n ohjeen mukaan velvollinen viime kädessä huolehtimaan vammaispalvelujen henkilökohtaisten avustajien avusta ja varautumaan omaishoitajien ja vammaisten tilapäishoidon järjestämiseen. Näistä muodostuu lisäkustannuksia henkilöstömenoihin.

Lapsiperhepalveluissa koronatilanteen johdosta riski lastensuojelun kiireellisille sijoituksille ja huostaanotoille on kasvanut. On erityisen tärkeää, että opetuksen, nuorisotyön ja sosiaali- ja terveystoimen yhteistyö ja jalkautuva työ saadaan toimivaksi myös poikkeustilanteessa. Väkivaltatilanteiden lisääntyessä voi tulla tarvetta lisätä turvakotipaikkoja.

Aikuissosiaalityössä on jouduttu muuttamaan asunnottomien asumispäivystys ympärivuorokautiseksi 18.3.2020 alkaen. Poikkeustilan vaatimat palvelutoiminnan laajennukset tulevat lisäämään kustannuksia. STM on antanut poikkeustilassa ohjeen myös toimeentulotukeen, joka voi kasvattaa toimeentulotuen kustannuksia.

Terveydenhuollon palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1. – 31.3.2020

Toiminta

Terveydenhuollon palveluja on toteutettu tammi-maaliskuun aikana toimintasuunnitelmien mukaisesti. Maaliskuussa toimintaa muutti koronavirusepidemiaan valmistautuminen ja hallituksen julistama poikkeustila. Lääkäreiden ja hoitajien vastaanottopalvelujen kiireetöntä toimintaa pystyttiin hoitamaan maaliskuun ajan. Aikoja jäi vapaaksi potilaiden peruttua niitä.

Suun terveydenhuollossa koronapandemiaan varautumisena on peruttu yli 65-vuotiaiden kiireettömän hoidon ajat, ARVI-tarkastukset sekä koulujen Pop up -tarkastukset maaliskuun puolivälissä. Kaikki kiireetön hoito ajetaan alas 30.4.20 mennessä, kiireellinen hoito järjestetään.

Terveydenhoidon palveluissa maaliskuun aikana toimintaa sopeutettiin turvaamaan asiakkaiden ja henkilökunnan turvallisuutta. Ennaltaehkäisevää työtä jatketaan niin pitkään kuin poikkeustilanteessa on mahdollista.

Toiminnallisena muutoksena kuntoutuspalveluprosessi loppui 31.3.2020 ja siirtyi osaksi toiminnallisia prosesseja. Muutoksella tavoitellaan sujuvampia palveluketjuja ja monialaista työtettä. Etäkuntoutus on käynnistynyt yksittäisinä kokeiluina mm. avo- ja kotikuntoutuksessa. Asiakaspalautteen kerääminen ei ole käynnistynyt teknisen järjestelmän kilpailutukseen liittyen.

Sairaalan palveluissa toimintatoteumaan tulee merkittävästi vaikuttamaan seuraavien kuukausien aikana Covid-19 pandemia. Valmiuslain mukaiset liikkumisen rajoitteet ovat vähentäneet elektiivisten vastaanottojen, tutkimusten ja terveystalveluiden käyttöä, mutta lisänneet infektion torjuntaan liittyviä kustannuksia.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa koronavirusepidemiaan liittyen vastaanotot on toteutettu maaliskuun loppupuolelta lähtien puhelinvastaanottoina. Myös muita etäyhteysmuotoja pyritään järjestämään. Perheneuvolan jonossa on n. 80 asiakasta, joiden tilannetta selvitetään aktiivisesti puhelinyhteyksin. Koronavirusepidemian vuoksi 18-22-vuotiaiden nuorten yhteydenotot ovat lisääntyneet.

Perhekeskushanke etenee annetussa aikataulussa.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Poikkeamia aiheuttavat pandemian takia lisääntyneet laitekustannukset etätyöskentelyyn, suojavaatteiden ja suojainten sekä hoitovälineiden lisääntyneet tarve.

Hoitotarvikejakelussa alkuvuoden toteuman perusteella ylitys tulee olemaan n. 1,0 milj. euroa. Syynä edelleen se, että hoitotarvikejakelun piiriin on tullut uusia hoitotarvikkeita ja hoitotarvikkeiden käyttö on lisääntynyt. Diabeteksen hoidossa käytettävät sensorilaitteet ovat suurin yksittäinen menoerä.

Suun terveydenhuollossa valtaosalle hammaslääkäreistä on annettu lomautusilmoitus huhtikuun alussa. Korvaava työtä on tiedossa suuhygienisteille ja hammashoitajille, oletettavasti myös osin hammaslääkäreille.

Terveydenhoidon palveluissa avovastaanotot sekä ryhmätoiminta on suljettu. Muuten toimintaa ylläpidetään lähes normaalisti. Koronakriisin ajalta siirtyneet työt pyritään hahmottamaan tarkasti ja nämä hoitamaan suunnitelmallisesti ilman lisääntyneitä henkilöstökuluja syksyllä 2020.

Sairaalassa lisääntyneet infektion torjunnan kustannukset ja henkilöstökustannukset työstä poissaolojen vuoksi ovat kasvamassa. Uuden pandemiaosaston avaaminen ja sijaistyövoiman hankkiminen lisäävät kustannuksia.

Alkuvuoden pohjalta luodun ennusteen perusteella KYS:n kustannukset näyttäisivät ylittyvät suunnitellusta noin 2,9%. Sairaanhoidopiiriin esitys Kuopion maksuosuudeksi on 180,3 milj. euroa mutta Kuopion talousarvioon on varattu 176,4 milj. euroa erikoissairaanhoidon menoihin. Esityksen ja talousarvion ero on jo lähtökohdaisesti 3,9 milj. euroa. Koronapandemian aiheuttamia kustannuksia erikoissairaanhoidossa ei voida tarkasti arvioida tässä vaiheessa, mutta oletettavasti epidemia aiheuttaa merkittävän ylityksen talousarvioon. Kaupungin erikoissairaanhoidon menoerään tulee myös merkittävästi vaikuttamaan kuinka paljon valtio käytännössä korvaa pandemian aiheuttamista menoista.

Pandemiakustannusten vaikutusta on vielä vaikea arvioida. Asiakasmaksutulot on otettu nyt huomioon heinäkuun loppuun ja tämän hetkinen arvio on, että asiakasmaksuja jää saamatta n. 1,0 milj. euroa.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Suurimman riskin tällä hetkellä aiheuttaa päällä oleva pandemiatilanne. Toiminnallisten että taloustavoitteiden toteutuminen on epävarmaa ja riski kasvaa pandemiatilanteen pitkittyessä. Riskinä tavoitteiden toteutumiselle on henkilökunnan sairastuminen ja toimintojen lakkauttaminen kokonaan kriisityön ajaksi. Investoinnit tulevat lisääntymään laite- ja välinehankintojen myötä. Henkilöstön poissaolot ja työssäjaksamisen tukeminen tulevat vaatimaan kriisin jälkeen panostusta. Huhti-kesäkuun on ennustettu jatkuvan poikkeustilassa ja epidemian huippua odotetaan toukokuun puoliväliin.

Suun terveydenhuollossa tulee olemaan syksyllä kova paine kiireettömän hoidon järjestämiseen. Koronapandemiatilanne voi aiheuttaa viivettä kuntoutuspalveluiden saatavuuteen ja voi lisätä kuntoutuksen tarvetta.

Lasten sekä nuorten mielenterveysyksiköiden lähetemäärät ovat kasvaneet koko ajan eikä nykyisellä resursilla pystytä vastaamaan kaikissa tapauksissa tarpeeseen hoitotakuun mukaisesti.

Kpk:lla koronavirusepidemian aikana on vastaanottoja ja kokouksia järjestetty mahdollisuuksien mukaan etäyhteyksien kautta ja myös videovälitteisesti. Toiminnassa on varauduttu turvaamaan erityisesti kiireellinen ja välttämätön hoito ja kiireettömiin läheteisiin liittyviä aikoja on varauduttu siirtämään myöhempään ajankohdan.

Koronavirusepidemia on maaliskuusta 2020 lähtien käytännössä lähes lopettanut ei-kiireellisen muun kuin koronavirusepidemiaan liittyvän erikoissairaanhoidon. Tämä aiheuttaa huomattavan patouman erikoissairaanhoidon palvelujen tarpeelle ja tulee viivästyttämään hoitoon pääsyä. Siirtyneet, ei-kiireelliset toimenpiteet tulevat myös vaikuttamaan vuoden 2021 talousarvion suunnitteluun.

Isäntäkuntapalvelut

Vs. terveysjohtaja Pertti Lipposen katsaus ajalta 1.1. – 31.3.2020

Toiminta

Lääkärin vastaanoton, sairaalan- ja suun terveydenhuollon palvelut ovat toteutuneet toimintasuunnitelman mukaisesti 2/2020 saakka, mutta sen jälkeen pandemian seurauksena ei-kiireellinen hoito on vähentynyt.

Lääkärityövoiman saanti Tuusniemen terveysasemalle oli ajoittain ollut hankalaa ja vaikuttanut heikentävästi tarjottavien palvelujen määrään. V 2020 alusta tilanne parani jonkin verran ainakin hetkellisesti, kun avoinna olleeseen toiseen lääkärin virkaan saatiin virkalääkäri. Toisen lääkärin virkavapaata saatiin tekemään suoralla sopimuksella sijainen tammi-maaliskuun ajaksi. Ostotyövoimaa tullaan tarvitsemaan huhtikuun alusta. Lisäksi tarvitaan muiden terveysasemien lääkärityövoimaa avuksi. Erikoissairaanhoidon käyttö on ollut edellisen vuoden tasolla.

Maaliskuun alusta lähtien hammashoitolassa on yksi täysiaikainen hammaslääkäri ja hammashoitaja sekä suuhygienisti kerran viikossa, entisen 1,5 hammaslääkäri-hammashoitajatyöparin sijaan. Huhtikuussa hoitola muuttaa uusiin tiloihin virastotalolle.

Tuusniemen vuodeosaston paikkamäärää vähennettiin 12.3.2020 pidetyn yt-kuulemisen mukaisesti kahdestakymmenestäneljästä kahdeksaentoista. Kuopiolaisten käytössä Tuusniemen osaston paikoista oli laskennallisesti 3,8 sairaansijaa. Vuodeosaston täyttöaste oli keskimäärin 75,3 % ja keskimääräinen hoitoaika 16,9 vrk. Hoitajaksoilta palattiin pääasiassa entiseen asumismuotoon (78%).

Koronavarautumisessa on tehty tiivistä yhteistyötä paitsi omien yksiköiden, myös Tuusniemen kunnan kanssa.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Tulot ja menot ovat toteutuneet taloussuunnitelman mukaisesti 2/2020 saakka. Sen jälkeen asiakasmaksutuotot ovat vähentyneet epidemian takia. Toteutuneet kustannukset tasataan Tuusniemen kunnan ja Kuopion kaupungin välillä tilinpäätöksen yhteydessä.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Pandemia vähentää ei-kiireellistä toimintaa, mutta samalla johtaa kysynnän patoutumiseen pandemian jälkeen.

Suurin riski Tuusniemen vastaanotto toiminnan ja vuodeosaston toiminnan toteutumiseksi on lääkärityövoiman saatavuus ja pysyvyys.

Tarkastustoimi

Kuntalain 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kaupungin ulkoisesta valvonnasta kuntalain ja tarkastussäännön mukaisesti. Tehtäväalueen keskeiset tuotteet ovat tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus sekä väliarviointiraportti. Arvioinnin painopistealueet ovat kaupunkikonsernin kokonaisarvioinnissa.

Tarkastuslautakunnan alaisena hallinnon ja talouden tarkastusyksikkönä toimii tarkastustoimisto, jonka tehtävänä on Kuopion kaupungin hallintosäännön 90 §:n mukaan valmistella tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat ja toteuttaa hallinnon ja talouden tarkastusta sekä avustaa tilintarkastajaa. Tarkastustoimiston tehtävistä säädetään tarkemmin tarkastustoimiston toimintasäännössä.

Tarkastuslautakunta valmistelee tilikauden 2019 arviointiin ja tilinpäätöksen hyväksymiseen liittyvät asiat kaupunginvaltuustolle toukokuun kokoukseen. Näiltä osin tilikauden 2019 arviointi ja tilintarkastus ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti. Ajalla 1.1. – 31.3.2020 tarkastuslautakunta on kokoontunut neljä kertaa.

Koronatilanteen takia tarkastuslautakunnan kaksi maaliskuulle sovitua kokousta peruttiin ja tulevat kevätkauden kokoukset on sovittu pidettäväksi sähköisinä etäkokouksina. Kaupunginhallituksen 9.3.2020/§ 75 päättämät tarkastustoimen kertaluontoiset säästöt henkilöstömenoissa olivat 2.756 euroa. Lisäksi tarkastustoimen koulutusmäärärahoja leikattiin 3.046 euroa, säästöt yhteensä 5.802 euroa. Näitä toimenpiteitä ei ollut huomioitu tarkastuslautakunnan päättäessä 12.9.2019/§ 91 tarkastustoimen vuoden 2020 talousarviota.

Tilakeskus

Toimitilajohtaja Hannu Väänäsen katsaus ajalta 1.1. – 31.3.2020

Kaupunginhallituksen nimeämä tilatyöryhmä on ohjannut Kuopion Tilakeskuksen toimintaa tavoitteiden ja suunnitelmien mukaisesti. Tilakeskuksen johdolla on valmisteltu toimitilaohjelma ja se viedään valtuuston käsiteltäväksi kevään 2020 aikana.

Vuonna 2020 Kuopion Tilakeskuksen toiminta on edennyt talousarvion mukaisesti. Kuluvalle vuodelle asetetut toiminnallisia tavoitteita seurataan kuukausitasolla ja käsitellään Tilakeskuksen johtoryhmässä.

Kuopion Tilakeskus on hankkinut lunastamatta olleen (1,1 milj.€) pääterveysaseman autopaikkavelvoitteen mukaiset pysäköintipaikat Lapti Oy:n toteuttamasta asemanseudun pysäköintilaitoksesta. Kuopion museon, uimahallin ja Läntisen maaseutualueen rakennushankkeet ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Poikkeuksellisen lämmin ja vähäluminen talvi on tuonut säästöjä rakennusten energia- ja lumityökustannuksiin. Koronaepidemiasta johtuvat tilojen käytön rajoitukset ovat siirtäneet vuokranmaksuja loppuvuoteen sekä osa vuokralaisista on vapautettu vuokranmaksusta kokonaan rajoitusajalta.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Koronaepidemian jatkuessa pitkään on mahdollista, että käynnissä olevat rakennushankkeet viivästyvät, suunniteltujen rakennushankkeiden aloitus viivästyy henkilöresurssien ja rakennusmateriaalien toimitusongelmien takia. Tilakeskuksen ulkoisten vuokralaisten vuokratulot ovat 5 milj. euroa, joka tulee jäämään merkittävästi alhaisemmaksi, mikäli koronaepidemia jatkuu pitkään ja mahdolliset rajoitukset laajenevat. Kuntotutkimuksissa todettujen rakennusten peruskorjaus- ja korvausinvestointien viivästyminen voi aiheuttaa ennakoimattomia väistötilarpeita.

Pohjois-Savon pelastuslaitos

Pelastusjohtaja Jukka Koposen katsaus ajalta 1.1. – 31.3.2020

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Pohjois-Savon pelastuslaitoksella koronavirusepidemia on vaikuttanut henkilöresursseihin sekä tehtäväjärjestelyihin. Koronavirusepidemian taloudelliset vaikutukset ovat alkaneet näkyä talouden toteumassa lisääntyneinä kuluina. Koronavirusepidemiasta aiheutuneet kustannukset Pohjois-Savon pelastuslaitoksella olivat 43.720 euroa maaliskuussa.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Koronavirusepidemia on tuonut riskejä, jotka voivat vaikeuttaa strategisten tavoitteiden toteutumista.

Kuntatekniikkaliikelaitos (Mestar)

Va. toimitusjohtaja Pekka Kilpimaan katsaus ajalta 1.1. – 31.3.2020

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Tällä hetkellä ei ole tiedossa mitään mikä olennaisesti vaikuttaisi tämän vuoden talousarvion toteutumiseen. Sopimus- ja työtilanne ovat hyviä.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Mestarin yhtiöittämisprosessi on kesken ja johtuen tulevan sopimuskannan epäselvyydestä prosessin loppu-tulema on epäselvä. Liialliset irtiotot tilaajien suunnasta aiheuttavat epävarmuutta prosessin loppuun viemisestä ja lopputuloksesta.

KESKEISTEN TYTÄRYHTEISÖJEN JOHDON KATSAUKSET 31.3.2020

Kuopion Energia Oy konserni

Konsernin vuoden lopun liikevaihtoennuste on 4,4 prosenttia ja liikevoittoennuste 6,4 prosenttia alle budjetoidun. Syy liikevaihdon ja liikevoiton romahtamiseen on koko alkuvuoden jatkunut normaalia lämpimämpi sää. Historiallisen lämmin alkutalvi vähensi alkuvuoden kaukolämmön toimitusta asiakkaille merkittävästi. Edelliseen vuoteen verrattuna kaukolämmön myynti oli 2,5 milj. euroa vähemmän. Alkuvuoden sähkönsiirron liikevaihto oli kuitenkin lähes edellisen vuoden vastaavaan ajankohdan tasolla.

Kuopion Energia Oy:n vuoden 2020 investointibudjetti on 17,1 milj. euroa. Vuonna 2018 aloitetun kaukojäähdytysinvestoinnin kokonaisarvo mukaan lukien KYS:n ja Savilahden alue on 18,7 milj. euroa. Siitä on budjetoitu tälle vuodelle 3,9 miljoonaa euroa. Kaukojäähdytyslaitoksen käyttöönotto on toukokuussa. Kaukolämpöverkkoa rakennetaan ja uudistetaan 4,1 milj. eurolla. Voimalaitosinvestoinnit ovat 8,7 milj. euroa. Investoinneista merkittävin on voimalaitoksen höyryturbiinin peruskorjaus, 3 milj. euroa. Investointeihin otetaan lainaa 10 milj. euroa. Kuopion Sähköverkko Oy:n investointisuunnitelma on 6 milj. euroa. Rahoitus hoidetaan tulorahoituksella.

Vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana ei konsernissa sattunut yhtään työtapaturmaa. Maaliskuussa koronavirusepidemia aiheutti ylimääräisiä työjärjestelyjä. Toimihenkilöt siirtyivät pääsääntöisesti etätöihin ja asiakaspalvelupiste suljettiin. Myös työntekijöistä osa siirtyi etätöihin tai etäpäivystykseen. Lisäksi tiimejä hajautettiin eri työpisteisiin koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseksi.

Kuopion Energia Oy:n vuoden lopun liikevaihtoennuste on 3,9 milj. ja liikevoittoennuste 0,8 milj. euroa vähemmän kuin budjetoitu. Edellisen vuoden maaliskuun lopun tilanteeseen verrattuna liikevaihto on 3,5 milj. ja liikevoitto 2,0 milj. euroa vähemmän. Maaliskuun lopussa Kuopion Energia Oy:n henkilöstömäärä oli 105, joista vakituisia oli 104 ja määräaikaisia yksi. Kesätyöntekijöitä palkataan yhteensä 11. Vakituisten henkilökunnan määrä on vähentynyt 11 henkilöllä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Kuopion Sähköverkko Oy:n vuoden lopun liikevaihtoennuste on 18,4 milj. euroa, mikä on noin 1 % jäljessä budjetista. Liikevoittoennuste, 3,7 milj. euroa, on 0,1 milj. euroa huonompi kuin budjetoitu. Maaliskuun lopussa Kuopion Sähköverkko Oy:n henkilöstömäärä oli 25, joista vakituisia oli 24 ja määräaikaisia yksi. Kesätyöntekijöitä palkataan kaksi. Vakituisten henkilöstön määrä on vähentynyt kolmella henkilöllä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Kuopion Sähköverkko Oy:n jakelualueella sähköä siirrettiin asiakkaille yhteensä 165 milj. kilowattituntia (tammi-maaliskuu). Siirtomäärä on 4 % budjetoitua pienempi. Asiakkaiden sähkönkäyttötarvetta pienensi alkuvuoden lämmin sää. Lisäksi maaliskuussa teollisuuden ja palveluiden sähkönkäyttö pieneni, koska koronaepidemian takia suljettiin useita liikepaikkoja. Sähköverkon rakentamishjelmaa on viety eteenpäin suunnitellun mukaisesti. Investoinnit olivat alkuvuonna 1,1 milj. euroa (koko vuoden budjetti on 6,0 milj. euroa). Koronaepidemiolla ei ole ollut vielä vaikutusta hankkeisiin. Ulkomailta tulevien komponenttien saatavuutta on pyritty varmistamaan kilpailuttamalla ulkomaan toimituksia vaativat hankkeet heti alkuvuodesta ja tekemään tehtaille resurssivaraus.

Kaukolämmön liikevaihto oli maaliskuun loppuun mennessä 20,6 milj. euroa, mikä on 10,9 % (2,5 milj. euroa) vähemmän kuin edellisenä vuotena vastaavana ajankohtana. Kaukolämpöä toimitettiin asiakkaille tammi-maaliskuussa yhteensä 336 GWh (BU 375 GWh). Historiallisen lämmin alkutalvi pienensi kaukolämmön toimitusta asiakkaille merkittävästi. Loppuasiakkaat säästivät kaukolämpölaskuissaan arvonlisävero huomioiden liki 2,9 milj. euroa.

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana Haapaniemen voimalaitoksella tuotettiin sähköä 102 GWh ja kaukolämpöä 353 GWh. Toteumat ovat merkittävästi alle budjetoidun, mikä johtuu poikkeuksellisen leudosta talvesta. Toisaalta polttoaineiden käyttö on jäänyt merkittävästi alle budjetin, mihin on syynä pienentyneet energiamäärät sekä Haapaniemi 3 -laitoksen lyhyt käyntiaika.

Kuopion Energia Oy on ollut mukana Fennovoima Oy:n ydinvoimalaitoshankkeessa Voimaosakeyhtiö SF:n kautta. Yhtiö on sijoittanut hankkeeseen 1,6 milj. euroa. Ydinvoimaomistuksesta pyritään eroon hallituksen vuonna 2013 tekemän päätöksen mukaisesti. Omistuksesta luopuminen saattaa johtaa tulosta heikentävään alaskirjaukseen.

Koronatilanne, pohjoismaisten vesivarastojen normaalia korkeampi taso sekä päästöoikeuden hinnan painuminen aiheuttavat sähköjohdannaisten hintojen alenemisen, mikä heikentää Kuopion Energian tulonäkymiä erityisesti vuodesta 2021 eteenpäin. Yhdessä polttoaineiden hinnannousupaineiden kanssa kustannusvaikutus Kuopion Energialle on jopa 7 milj. euroa kuluvan vuoden budjettiin verrattuna. Vuoden 2020 sähköntuotannosta sekä päästöoikeustarpeesta olemme suojanneet lähes 100 %:a, ja tulosvaikutus jää onnistuneen riskienhallinnan ansiosta hyvin pieneksi. Vuoden 2021 sähköntuotantopotentialista on suojattu 47 % huhti-kuun alun tilanteessa.

Kaukolämmön myynti oli alkuvuonna merkittävästi budjetoitua pienempi. Loppuvuoden talvikuukausien lämmitystarpeen pitäisi olla ennätysellisen suurta, jotta budjetin mukaisiin määriin päästäisiin. Tämän vuoksi lämmön myynnin ja siitä saatavan katteen osalta on varauduttava budjetoitua huonompaan tulokseen. Lisäksi koronatilanne vaikuttaa uusien liittymien määriin yleisen taloustilanteen heikentyessä. Myös vuoden loppupuoliskolla kasvavat lämmön hankintakustannukset aiheuttavat voimakasta nostopainetta asiakashintoihin viimeistään vuoden vaihteessa (korotustarve 10–15 %).

Istekki Oy

Vuosi 2020 alkoi Istekillä kannattavan kasvun merkeissä, mutta koronapandemia on aiheuttanut toimintoihin epävarmuutta. Useimpien palveluiden kysyntä on kuitenkin pysynyt hyvänä. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä kaikki muut liiketoiminta-alueet ovat kasvaneet vuoden 2019 vastaavasta ajasta paitsi kuntapalvelut, joka on pysynyt samalla tasolla kuin vuosi sitten.

Istekin kolmevuotisesta strategiakaudesta on menossa toinen vuosi. Tänä vuonna keskitymme erityisesti seuraaviin päätavoitteisiin:

- Onnistunut asiakaskokemus kaikissa asiakaskohtauksissa
- Istekillä on selkeät ja hintakilpailukykyiset palvelut käytössä
- Vahvistamme ydinosaamisia ja yhteistä tapaa toimia

Näihin aiheisiin liittyviä onnistumisia ovat Kuopion kaupungin suuntaan olleet erityisesti seuraavat asiat:

- Tietoliikennepalveluiden uudelleenmuotoilu ja hinnoittelumallin uudistaminen aktiivilaitteperusteiseksi (säästö 150.000 euroa/vuosi)
- Microsoft-lisenssitason muutos (säästö 468.000 euroa/vuosi)
- Onnistunut O365-uudistus (kustannus- ja aikataulutavoitteet saavutettiin)

Istekin laskutus Kuopion kaupunkikonsernilta kasvoi vuoden 2020 tammi-maaliskuussa 6,1 % verrattuna vastaavaan aikaan vuonna 2019 (4,164 M€ > 4,419 M€)

PSSHP:lle päätettiin onnistuneesti laaja varautumisprojekti, jossa nostettiin kriittisten palvelimien virtualisointiaste 100 prosenttiin, kahdennettiin kriittisiksi luokitellut tietojärjestelmät, toteutettiin aidosti kahdennettu ja muusta palvelutuotannosta eriytetty konesali-infra ja kehitettiin merkittävästi tietoturva.

Koronapandemian hoidossa Istekin valmiusryhmä on toiminut tehokkaasti ja ennakoivasti. Edustajillamme on ollut suuri rooli myös asiakkaiden koordinoitiryhmissä, joista on saatu hyvää palautetta. Lisääntyneen etätyön tuomaan kapasiteettitarpeen voimakkaaseen kasvuun on pystytty vastaamaan proaktiivisesti. Palvelutuotannossa on pystytty toteuttamaan poikkeustilanteeseen liittyviä nopeita toimituksia normaalitoiminnan palvelutason kärsimättä.

Kuopion kaupungin KOP-palvelualueelle toimitettiin Istekin aloitteesta 280 tietokonetta jaettavaksi koteihin. Etäopetuksen veloitukseton neuvontalinja opettajille, huoltajille ja oppilaille avattiin 30.3.2020 koronaepidemian ajaksi. Koulutilojen, pedagogiikan ja ICT-AV –ympäristöjen konseptointiprojekti on menossa ja HEP-palvelualueelle tehdään hyvinvointitiedonhallinnan selvitystyötä.

Maakuntapalveluissa toteutettiin kokonaisratkaisuna KYS Erva -laajuinen tietojen kerääminen, tilannekuvan muodostaminen ja tietojen automaattinen toimittaminen THL:ään. Toteutuksessa hyödynnettiin Istekin sovel- luskehitys-, integraatio-, tietoturva- sekä tietovarastoasiantuntijoita. Etävastaanottoja laajennettiin nopealla aikataululla nykyisille ja uusille asiakkaille (KYS, TAYS, Kuopion kaupunki, Siilinjärvi). Samalla käynnistettiin chat-kanava, jonka kautta istekkiläiset auttavat etävastaanoton teknisissä kysymyksissä.

Meneillään olevassa poikkeustilanteessa asiakkaat ovat olleet myönteisiä ottamaan käyttöön ja laajentamaan yhteisiä, harmonisoituja palveluita. Oma-konseptit edistyvät voimakkaasti useissa asiakkuuksissa ja kiinnostus kasvaa. Kansallisesti on edistetty Kanta-palveluiden käytön laajentamista, mahdollista yhteistyötä SoteDigi Oy:n kanssa sekä UNA-kokonaisuutta. Sote-uudistuksen valmistelu on jälleen täydessä käynnissä.

Istekki Oy:n liikevaihto 01-03/2020 oli yhteensä 37,7 milj. euroa (budjetti 32,5 milj. euroa). Liikevaihdon kasvu edellisestä vuodesta oli 25 %. Myyntikate oli 12,3 milj. euroa, 32,7 % liikevaihdosta. Myyntikate oli budjetoitua pienempi 0,9 milj. euroa, budjetti 40,6 % liikevaihdosta. Henkilöstökulut olivat yhteensä 9,1 milj. euroa (budjetti 9,3 milj. euroa), joten henkilöstökulut olivat budjetoidulla tasolla. Maaliskuun lopussa Istekissä oli yhteensä 625 työntekijää, joten kasvua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan oli yhteensä 38 työntekijää. Lomapalkkavelan muutoksen yhtiö kirjaa kuukausittain tulokseen. Istekki Oy:n ennuste vuodelle 2020 on budjetin 2020 mukainen.

Yhtiön kannattavuus kehittyi alkuvuodesta hieman budjetoitua heikommin. Yhtiön liikevoitto periodilla 1-3/2020 oli yhteensä 285.000 euroa budjetin ollessa 325.000 euroa. Myyntikatteen osalta jäimme budjetista, mutta vastaavasti yhtiön omat kulut toteutuivat budjetoitua pienempinä. Yhtiön liikevaihtoa nostivat muutamat isot läpilaskutettavat erät, joista ei kertynyt myyntikatetta ja osassa palveluita ei vielä saatu ensimmäisellä kvartaalilla kuluja vastaavia myyntituloja.

Istekki Oy on investoinut periodilla 01-03/2020 yhteensä noin 70.000 euroa (edellisenä vuotena toteuma yhteensä 80.000 euroa). Yhtiö jatkaa linjansa mukaisesti hankintojen keskittämistä leasingrahoitukseen eikä yhtiön omaa omaisuutta ole tarkoitus kasvattaa.

Kuopion Vesi Oy

Kuopion Vesi Oy:n ensimmäinen toimintavuosi on alkanut suunnitellusti sekä toiminnallisesti että taloudellisesti. Uusia järjestelyjä aiheuttaa sekä organisaatiomuutos liikelaitoksesta osakeyhtiöksi sekä Kuopion ja Siilinjärven vesihuoltotoimintojen yhtenäistäminen. Talous- ja palkkahallinnon järjestelmien käyttöönotot ovat vielä osittain kesken. Kuopion Veden uuden asiakaspalvelujärjestelmän tuotantoon siirto on käynnissä ja ensimmäiset tuotantolaskujen lähetykset on testattu ja massalaskutusta päästään aloittamaan huhtikuussa.

Uuden asiakaspalvelujärjestelmän käyttöönoton vuoksi asiakkaita ei ole laskutettu alkuvuonna, joten yhtiöllä ei ole vielä tuloja. Myyntituloja arvioidaan saatavan ajalta 1.1. – 31.3.2020 7,4 milj. euroa. Ensimmäiset myyntitulo saadaan 15.5.2020, arviolta 13 milj. euroa (puolen vuoden Kuopion asiakkaiden laskutus). Siilinjärven asiakkaiden laskutus käynnistyy kesäkuussa. Materiaali- ja palvelujen ostot ovat olleet 1,1 milj. euroa, henkilöstökulut 1,2 milj. euroa ja liiketoiminnan muut kulut 0,7 milj. euroa. Käyttökustannukset ovat talousarvion mukaiset.

Investoinnit ovat olleet ajalla 1.1.-31.3.2020 1,4 milj. euroa. Budjetissa on varattu koko vuoden investointeihin rahaa 13,2 milj. euroa.

Koronaepidemia saattaa vaikuttaa vuoden 2020 liikevaihtoon pienentävästi. Samoin se, että asiakkaita ei ole voitu laskuttaa alkuvuonna ja nyt lähetetään puolen vuoden lasku, saattaa aiheuttaa joillekin asiakkaille maksuvaikeuksia.

Järviseudun Työterveys Oy

Järviseudun Työterveys Oy:n toiminta lähti tammikuussa erinomaisesti liikkeelle. Toiminnan kannalta keskeiset resurssit olivat hyvällä tasolla. WHO:n julistettua koronaviruksen pandemiaksi 11.3.2020 alkoi tapauksia olla jo laajemmin Suomessa. Koronaviruksen torjunta on vaikuttanut Järviseudun Työterveyden toimintaan maaliskuun puolivälistä alkaen.

Hengitystieinfektiopotilaille on rakennettu Viestikadun toimipisteeseen eristetty pääty, jossa hoidetaan Kuopion kaupungin ja PSSHP:n työntekijöitä. Covid-19 -näytteiden otto aloitettiin 17.3.2020 PSSHP:n ja Kuopion kaupungin työntekijöille. Viruksen torjumiseksi on yhteistyötä tehty tiiviisti myös Siilinjärven ja Varkauden kanssa, Tuusniemeä unohtamatta. Potilasvastaanottoja on jouduttu perumaan tavanomaista enemmän potilaiden sairastuttua hengitystieinfektioihin siltä varalta, että näillä olisikin koronavirus (työntekijöiden suojaamiseksi). Vastikään saatiin käyttöön etävastaanottomahdollisuus videoyhteyden välityksellä.

Taloudelliset vaikutukset koronakriisillä ovat toimintaamme havaittavissa. Varautumisesta johtuen ajanvarauskirjat eivät ole niin täydet kuin normaalisti, joka vähentää tuloja aikojen perumisen lisäksi. On oltava vapaata

resurssia, jotta tarvittaessa on mahdollista reagoida välittömästi. Päiväkohtaisesti akuuttien potilaiden virrassa on suurta vaihtelua. Näyteenottokin työllistää useita henkilöitä, jotka on pidettävä varalla.

Kriisistä huolimatta näemme tärkeänä työterveyshuollon toiminnan jatkumisen ja perussairauksien hoidon. Jos kriisin ajaksi lopetetaan muu toiminta, ovat perussairaudet ehtineet pahentumaan niin, että seuraava kriisi koskee niitä. Valmistaudumme myös kohtaamaan lisääntyneen psyykkisen ja fyysisen kuormituksen erityisesti terveyden- ja sosiaalihuollon työntekijöiltä ja teemme tarvittaessa yhteistyötä muiden tahojen kanssa tämän haasteen eteen.

Järviseudun Työterveys Oy teki viime vuonna huomattavan voitollisen tuloksen, joka ei ole lähtökohtaisesti in-house -yhtiömme tavoite. Tästä johtuen laskimme vuonna 2020 hintatasoamme ja senkään vuoksi eivät vuodet 2019 ja 2020 ole täysin vertailukelpoisia keskenään. Koronakriisin vaikutus tuloihin on myös kokonaisuudessaan tässä vaiheessa laskeva, mutta on oletettavaa, että tulos on ainakin osittain kirittävässä takaisin myöhemmin kuluvana vuonna.

Kiinteistö-KYS Oy

Toiminta on sujunut ensimmäisellä vuosikolmanneksella suunnitelmien mukaisesti, vaikka hakemusten määrä on laskenut selvästi aiemmista vuosista, johtuen pääomistajien YT-prosesseista. Käyttöaste tammi-maaliskuussa on 99,2 %, mikä kuitenkin ylittää 99 %:n tavoitteemme. Asutettavaa kohderyhmää (KYS/kaupunkikonsernin työntekijät + elinkeinopoliittiset) oli tammi-maaliskuussa 76 % asutetuista.

Isompia peruskorjauksia ei ole käynnissä. Tälle vuodelle suunnitellut lukitusmuutokset ja ikkunaremontit saaneen käyntiin hieman viiveellä, koronaepidemiasta huolimatta. Korjauspuolella yllätyksenä tuli Metsurintien kattovuodot, joiden korjaaminen kasvatti korjausbudjettia suunnitellusta. Muuten asuntoja ja kiinteistöjä on korjattu normaalin budjetin mukaisesti.

Tammikuun 14. päivän ylimääräisessä yhtiökokouksessa päätetty yhtiön jakautuminen etenee tällä hetkellä aikataulussa. Verottajalta on pyydetty ennakoratkaisupäätös osittaisjakautumisesta ja myös ARA:lta on pyydetty lausunto. Prosessi etenee seuraavaksi, kun verottajalta saadaan päätös ja voidaan sen perusteella yhtiön hallituksessa päättää, kummalla jakautumismenettelmällä prosessia lähdetään toteuttamaan. Aikataulullisesti prosessi on kuitenkin tiukka, mikä tuo omat lisähaasteet prosessin jatkolle.

Talous on toteutunut seurantajakson aikana kokonaisuutena suunnitellusti. Vuokratuottoja on kertynyt käytännössä 99 % käyttöasteen mukaisesti 2,387 milj. euroa ja kokonaisliikevaihto on noin 43.000 euroa jäljessä budjettia. Kulupuolella budjettia ylitettiin mm. korjauksissa ja käytössä ja huollossa, joista osa ylitystä on budjetin jaksotukseen liittyvää. Säästöä on syntynyt lämmityksessä yli 62.000 euroa, mikä on merkittävä säästö. Kuopion Veden laskutus laahaa perässä, josta meillä on nyt budjettietua 115.000 euroa. Edellä mainituista syistä johtuen alitamme liikevoittotavoitetta tässä vaiheessa noin 74.000 euroa, mikä saadaan korjattua vuoden kuluessa.

Vuokrasaatavien määrää on saatu pidettyä viimevuotisella noin 25.000 euron tasolla ja pyrimme pitämään sen samana normaalein saatavien perintätoimin. Maaliskuussa alkanut Korona-pandemia saattaa loppu vuodelle tuoda tähän haasteita, mutta vielä maaliskuussa asukkaat ovat maksaneet vuokrat normaalisti.

Jos talous etenee loppuvuoden osalta budjetoidusti, päädymme lähelle budjetoitua tulostavoitetta 0,8055 milj. euroa. Tulos kirjataan tilinpäätöksessä asuintalovaraukseksi tuleviin korjauksiin. Jos jakautuminen toteutuu suunnitellusti, nämä luvut tietysti sitten muuttuvat kahden eri yhtiön luvuiksi.

Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat

Yhtiön toiminta ollut jatkunut suunnitelman mukaisesti. Uusia investointeja ei tilikaudella 2020 ole tiedossamme. Merkittäviä toiminnallisia tai taloudellisia poikkeamia ei ole. Yhtiön taloustilanne on varsin hyvä ja ennakoiviin toimenpiteisiin ei tällä hetkellä ole tarvetta.

Kiinteistö Oy Kuopion Luukas

Toiminta on edennyt odotetusti tähän saakka eikä loppuvuodelle ole tämän hetken tiedon mukaan mitään muutoksia tulossa. Tavoitteet ja talous ovat edenneet arvioidusti, ei poikkeamia.

Kuopion Pysäköinti Oy

Liikevaihto oli tammi-helmikuussa talousarvion mukainen. Liikevaihto laski merkittävästi maaliskuussa (38 %) koronaepidemian takia. Toriparkin pysäköinnin kävijämäärät ovat laskussa edelliseen vuoteen verrattuna koronaepidemian takia. Toriparkin osuus Kuopion Pysäköinti Oy:n liikevaihdosta on 55 %. Toriparkin ajoluiskien pinnoittaminen (ajourien korjaaminen) on meneillään.

Kauppa- ja palveluskeskus Apajan liiketilöiden vuokrausaste oli 90 % tammi-maaliskuussa. Apajan liiketilöiden huhti-toukuun vuokriin annettiin tarvittaessa 12 – 24 kk maksuaikaa epidemian vuoksi. Seuraamme koronaepidemian tilannetta ja vaikutusta liiketoimintaamme ja teemme tarvittavia toimenpiteitä. Yhtiön liikevaihto ja Toriparkin pysäköinnin kävijämäärät laskevat merkittävästi koronan vuoksi.

Kiinteistö Oy Kuopion Keskuskenttä

Yhtiön toiminta on sujunut suunnitelmien mukaisesti eikä merkittäviä investointeja ole. Talous pyörii suunnitelman mukaisesti. KuPs Oy:lle järjestetty epidemian johdosta vuokranmaksuaikaa. Hoito- ja rahoituskuluista jäävää erotusta suhteessa vuokratuottoihin ei voida kattaa rahoitusvastikkeen vaan vuokran muodossa eivätkä poistot tuloksen käsittelyyn riitä vaan syntyy verotettavaa tulosta tilikauden kuluista riippuen arviolta n. 45.000 euroa myös tilikaudella 2020.

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy:n toiminta on ollut suunnitellun mukaista. Vuokra-asuntotilanne on Kuopiossa muuttunut nopeasti. Opiskelijoiden asunnontarve kohdistuu tällä hetkellä edelleen huomattavan suurelta osin yksioihin keskusta ja lähelle oppilaitoksia.

Talous on budjetin mukainen toistaiseksi. Osavuositarkastuksen tulokseen on jaksotettu asuintalovaruksen muutos, mutta poistoja ja muita jaksotuksia ei ole tehty. Koko vuodelle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen maaliskuun tilanteen perusteella näyttää vielä toistaiseksi realistiselta, joskin koronavirustilanteen kehittymisen ja suunta voi aiheuttaa muutoksia ennusteisiin sekä toteumiin loppuvuoden osalta. Suurin epävarmuus tällä hetkellä liittyy vaihto-opiskelijoiden tulemiseen Kuopioon syksyllä. Kevään 2020 aikana vaihto-opiskelijat lähtivät koronan vuoksi ennakoitua aiemmin kotimaihinsa, mitä ei oltu huomioitu budjetointivaiheessa. Talousvaikutus oli kuitenkin pienehkö.

Kolmen vanhan ARA-kohteen uudelleenrakentaminen: Taivaanpankon ja Ahkio tien rakennustyöt ovat edenneet jo pitkälle maarakennusvaiheeseen. Minna Canthin kadun rakennustyöt ovat alkaneet sisäpuruilla, varsinaiset purkutööt alkanevat loppusyksyllä 2020. Arvioidut valmistumisajankohdat kohteiden osalta ovat: Taivaanpanko keväät 2021, Ahkio tie kesä 2021 ja Minna Canthin katu keväät 2022.

Kuluvan vuoden investointimäärässä tai lainanottotarpeessa ei ole muutoksia yhtiön aikaisemmin ilmoittamiin tietoihin. Kolmen yllä mainitun kohteen (Taivaanpankontie 15, Ahkio tie 8 ja Minna Canthin katu 27) yhteenlasketut rakentamiskustannukset ovat 18,75 milj. euroa, jotka ARA on hyväksynyt. Erityisryhmien investointiavustuksen jälkeen hankkeille nostettavaksi lainamääräksi jää yhteensä n. 16,5 milj. euroa. Lainat ovat korkotukilainoja, kaupungin takaukselle ei ole tarvetta.

Niiralan Kulma Oy

Niiralan Kulma Oy:n toiminta on edennyt suunnitellulla tavalla niin toiminnallisten kuin taloudellisten tavoitteidenkin osalta.

Käyttöasteen kohentamiseen on vaikuttanut aktiivinen kiinteistökehitys, jota on toteutettu myymällä kiinteistöjä Kuopiosta ja liitoskunnista, sekä purkamalla ja tarvittaessa myös poistamalla käytöstä kiinteistöjä erityisesti liitoskunnista. Lisäksi remontointiprosessia on tehostettu Lean-oppien avulla. Toimenpiteistä huolimatta haasteena edelleen on asuntokannan vanhenemisesta aiheutuva laaja korjaustoiminta, asumisen laatuvaatimusten kasvu yhdessä lisääntyneen kilpailun kanssa ja sosiaalisin perustein tehtävän asukasvalinnan tuomat haasteet. Uudisrakentaminen, peruskorjaukset ja kevyemmät korjaukset etenevät laaditun alustavan rakennuttamisohjelman mukaisesti.

Talous on toteutunut seurantajakson budjetin mukaisesti operatiivisen toiminnan osalta ja toteutunee myös tilikauden osalta suunnitellusti. Kiinteistöjen myyntituloilla rahoitetaan peruskorjausten ja uudisrakentamisen omarahoitussuosuuksia, kunnostetaan kiinteistöjä ja rahoitetaan mahdollisesti toteutuva Kiinteistö-KYS Oy:n

osakkeiden osto vuoden lopulla. Rahoitusriskit liittyvät lähinnä korkotasoon, investointien rahoitusta on saatavilla kohtuullisen hyvin. Koronaepidemia voi vaikuttaa yhtiön talouteen lähinnä saamisten kasvamisen osalta.

Vuoden 2020 rakennuttamisohjelman mukaiset investoinnit ovat n. 20 milj. euroa, josta n. 1,5 milj. euroa lainoitetaan 2020 ja loput 2021. Yhtiön 5/2020 valmistuvat toimitilat tullaan rahoittamaan kiinteistöjen myynneistä saaduilla tuotoilla.

Savonia-ammattikorkeakoulu oy

Savonian uusi strategia vuosille 2020-2024 on hyväksytty Savonia oy:n hallituksessa. Strategiat lähetettiin OKM:lle ja ne ovat osa Savonian ja OKM:n välistä tulosneuvotteluja, jotka ovat toukokuussa. Vaikuttavuuden esiintuomisessa on edetty systemaattisesti ja vaikuttavuuden mittaamista sekä vaikuttavuuskulttuurin esiintuomista on vahvasti kehitetty.

Savonia on koulutuksen tunnusluvuilla Suomen parhaimmista. Savonian vetovoima koulutuksissa on entisten vuosien tasolla. Keväällä 2020 päivätoteutuksiin oli 2,5 hakijaa yhtä aloituspaikkaa kohden. Eri tutkinto-ohjelmien vetovoimaisuudessa on merkittäviä eroja. Suomenkielisissä tutkinto-ohjelmissä päivätoteutuksissa ensisijaisten hakijoiden määrä nousi tietotekniikan, radiografian ja tanssinopettajan tutkinto-ohjelmissä. Monimuoto-koulutuksien osalta hakijamäärät nousivat lievästi kaikissa hakukohteissa. Englanninkielisten tutkinto-ohjelmien ensisijaisten hakijoiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna lähes 70 %. Suosituin englanninkielinen hakukohde oli sairaanhoitajan (Registered Nurse) tutkinto-ohjelma.

Opistotien tilojen luopuminen etenee suunnitellussa aikataulussa niin, että Opistotien toiminnot siirtyvät Savilahden kampukselle kesällä 2020. Savilahden kampuksen rakentamistyöt Novapoliksessa ovat käynnissä. Kampuksen sisärakentamistyöt ja tekniikan erikoistilojen rakentaminen etenee suunnitellussa aikataulussa. Tavoitteena on, että kaikki Opistotien toiminnot alkavat uusissa tiloissa syyskuussa 2020.

Alkuvuoden toteuman pohja on muuttunut merkittävästi koronatilanteen vuoksi. Poikkeavassa tilanteessa kampukset on suljettu ja vain kriittinen TKI-tyo voidaan tehdä kampuksen erikoistiloissa. Kriisi vaikuttaa välittömästi ammattikorkeakoulujen ja myös Savonian talouteen. Savonian hallitus on poistanut +1,1 milj. euron toiminnan tulostavoitteen. Tavoitteena on, että Savonian toiminnan menot ja tulot ovat tilivuonna tasapainossa. Alkuvuonna TKI-rahoituksen toteuma on kasvanut 20 % (+230.000 euroa) verrattuna vastaavaan ajankohtaan vuonna 2019, mikä vastaa budjetoitua kasvutavoitetta. Koronaviruksen aiheuttamat rajoitteet tulevat kuitenkin myöhentämään joitain toimenpiteitä. Toteutuneen rahoitusvolyymin kasvu jää merkittävästi budjetoitua pienemmäksi. Savonian liiketoiminnan myynnin arvioidaan puolittuvan koronakriisin vaikuttaessa yritysten tekemisiin ostopäätöksiin. Investoinnit toteutetaan talousarvion mukaisina Savonian omalla rahoituksella, investoinnit vuoden 2020 talousarviossa yhteensä 9.643.862 euroa.

Servica Oy

Tammi- ja helmikuussa Servican palvelutoiminta toteutui suunnitellusti eikä siinä ollut poikkeavaa. Maaliskuussa koronapandemian levitessä Suomeen Servicassa siirryttiin poikkeusolojen toimintaan. Koulut siirtyivät 18.3. pääosin etäopetukseen, liikuntapaikat ja kulttuurilaitokset suljettiin ja työpaikoilla siirryttiin etätööhön, mikäli työtehtävät sen mahdollistivat. Toiminta muuttui merkittävästi, kun kouluruokailu väheni lähes olemattomiin, henkilöstöravintoloita suljettiin ja koulujen remontteja ja perussiivouksia aikaistettiin. Terveystieteiden laitoshuollossa lisättiin perehdytystä ja sinne siirtyi työntekijöitä muilta alueilta perehtymään uusiin tehtäviin. Välinehuollossa huollettavien leikkausvälineiden määrä väheni ja kun taas keskusvaraston tilausmäärät kasvoivat.

Tässä tilanteessa tuloksen ennustaminen on erittäin haastavaa, koska tulos riippuu suurelta osin koronapandemiaan liittyvien rajoittamistoimenpiteiden kestosta. Terveystieteiden laitoshuollossa on valmisteltu yhteistyössä asiakkaan kanssa koronaosastoja ja toimintamalleja palvelujen toteuttamiseksi turvallisesti. Asiakkaidemme tilanne vaihtelee eri palveluissamme ja Servicaan ne vaikuttavat varautumisena poikkeusolojen palvelutarpeisiin. Koulujen, sisäliikuntapaikkojen, palvelukeskusten lounasravintoloiden sulkemisen ja palveluiden alas ajamisen vuoksi toimintaa jouduttiin sopeuttamaan ja henkilöstöä lomautettiin laitos- ja välinehuollossa, ruokapalveluissa ja kiinteistöpalveluissa sekä hallinnossa ja johdossa.

Tammi-maaliskuun osalta tulos ennen tuloveroja on 1,3 milj. euroa, joka on noin 0,1 milj. euroa budjetoitua parempi. Verrattuna vuoden 2019 vastaavaan ajanjaksoon, Servican tammi-maaliskuun tulos ennen tuloveroja

on noin 0,5 milj. euroa huonompi. Liikevaihto on 0,2 milj. euroa budjetoitua pienempi ja samalla tasolla edellisen vuoden tammi-maaliskuun toteutumaan nähden. Suurin liikevaihdon kasvattaja on ollut keskusvarasto, jossa myynti kasvoi edelliseen vuoteen nähden 0,8 milj. euroa. Samalla liikevaihto on pienentynyt edellisen vuoden vastaavaa ajanjaksoon nähden ruokapalveluissa 0,3 milj. euroa, kuljetuspalveluissa 0,2 milj. euroa, kiinteistöpalveluissa 0,2 milj. euroa.

Henkilöstömenot (sis. vuokratyövoiman) ovat toteutuneet 80.000 euroa budjetoitua pienempänä (99 %). Suhteessa liikevaihtoon henkilöstömenojen toteutuma on 47,0 % (budjetoitu 46,8 %). Liiketoiminnan muut kulut ovat 27.000 euroa budjetoitua suuremmat. Materiaali- ja palveluostot ovat toteutuneet 0,1 milj. euroa budjetoitua suurempana. Tämänhetkisen tulosenusteen mukaan Servican vuoden 2020 tulos ennen veroja on 2,5 milj. euroa huonompi kun talousarvio.

Servican vuoden 2020 budjetoidut sovellus- ja laiteinvestoinnit ovat n. 1,0 milj. euroa. Tammi-maaliskuun aikana on investointeja toteutunut 187.000 euroa (18,7 % investointibudjetista).

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin toiminta- ja talous ei tule toteutumaan talousarviossa 2020 ennakoidulla tavalla, koska covid 19 –viruksen takia kuntayhtymän tulot jäävät alle budjetoidun eikä menojen olennaista vähennystä ole mahdollista tehdä tässä poikkeuksellisessa tilanteessa.